ZAKON O POSTUPKU INDIREKTNOG OPOREZIVANjA ("Sl. glasnik BiH", br. 89/2005 i 100/2013)

ZAKON O POSTUPKU INDIREKTNOG OPOREZIVANjA

("Sl. glasnik BiH", br. 89/2005 i 100/2013)

DIO I Opšte odredbe propisa o indirektnom oporezivanju

GLAVA I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Osnovni princip)

(1) Ovim zakonom uređuje se postupak utvrđivanja, naplate i kontrole indirektnih poreza i poreski prekršaji.

(2) Postupak sprovođenja i izvršavanja aktivnosti iz oblasti carinskih dažbina regulisan je Zakonom o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04 i 12/05) i supsidijarno ovim zakonom.

Član 2

(Odnos prema drugim zakonima)

(1) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, na postupak indirektnog oporezivanja supsidijarno se primjenjuje Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", broj 29/02). Opšti principi biće dopunski samo ako odredbe ovog zakona, zakona o

indirektnim porezima i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona i zakona o indirektnim porezima nisu dovoljne.

(2) U slučaju da su odredbe drugih zakona u suprotnosti s odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 3

(Mjesna nadležnost)

(1) Postupak indirektnog oporezivanja primjenjuje se na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Postupak indirektnog oporezivanja primjenjuje se na strance i na lica koja nemaju stalno prebivalište u Bosni i Hercegovini samo ako je to potrebno, sa ciljem poštovanja obaveza iz međunarodnih sporazuma kojima je pristupila Bosna i Hercegovina i gdje se primjenjuje princip međunarodnog reciprociteta.

Član 4

(Stvarna nadležnost)

(1) Odredbe ovog zakona primjenjuje Uprava za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO) u skladu sa svojim ovlašćenjima i obavezama propisanim zakonima. UIO je obavezan da obezbijedi jedinstvenost u primjeni propisa o indirektnim porezima na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sva lica koja su obavezna da plaćaju indirektne poreze ili da obračunavaju i plaćaju indirektne poreze za drugog poreskog obveznika ili da obavljaju druge poslove u vezi sa razrezom poreza obveznika indirektnih poreza.

Član 5

(Pretpostavka zakonitosti i istinitosti)

Akti koji se donose u postupku indirektnog oprezivanja i kojima se utvrđuje obaveza po osnovu indirektnih poreza i iznosi poreskog duga, smatraju se zakonitim i istinitim i mogu se osporavati samo u žalbenom postupku i putem vanrednih pravnih lijekova.

DIO II Indirektni porezi

GLAVA I - OPŠTE ODREDBE

Član 6

(Definicija indirektnih poreza)

U smislu ovog zakona, pojam indirektni porezi odnosi se na uvozne i izvozne dažbine kada se isključivo navedu, akcize, porez na dodatu vrijednost, putarinu i sve druge poreze na državnom nivou zaračunate na robu i usluge pored, ili umjesto gore navedenih obaveza.

Član 7

(Obaveza indirektnih poreza)

Obaveza indirektnih poreza sastoji se od glavne i sporedne obaveze.

Član 8

(Glavna obaveza)

Glavna obaveza je plaćanje tačne obaveze po osnovu indirektnih poreza.

Član 9

(Sporedne obaveze)

Sporedne obaveze su sljedeće:

a) zatezne kamate,

b) naknadni teret prinude,

c) sankcije koje su izrečene za prekršaje propisa o indirektnom oporezivanju i

d) sve ostale zakonom propisane obaveze u vezi s indirektnim oporezivanjem.

Član 10

(Zatezna kamata)

(1) Na iznose indirektnih poreza koji nisu uplaćeni u zakonskom roku i na propisani račun plaća se zatezna kamata po stopi od 0,04 % dnevno za svaki dan zakašnjenja.

(2) Za potraživanja zatezne kamate nije potreban prethodni razrez UIO.

Član 11

(Naknadni teret prinude)

(1) Pokretanje postupka prinudne naplate povlači za sobom potraživanje naknadnog tereta u iznosu od 5 % od dužnog iznosa.

(2) Osim zatezne kamate, potražuje se i naknadni teret prinude.

(3) Pokretanje i sprovođenje postupka prinudne naplate regulisaće se posebnim zakonom.

Član 12

(Redovne obaveze)

(1) Redovne obaveze su one nenovčane obaveze koje se moraju izvršiti u toku postupka indirektnog oporezivanja i koje su nametnute obveznicima indirektnih poreza propisima indirektnog oporezivanja, bez obzira da li su odgovorni ili ne za dug po osnovu indirektnog poreza.

(2) Obveznici, u postupku indirektnog oporezivanja, dužni su da:

a) se registruju radi dobijanja identifikacionog broja indirektnog poreza koji će koristiti u svojim odnosima sa UIO,

b) podnesu prijave, obavještenja i sva druga obavještenja (postavljenje zastupnika, promjena adrese itd.),

c) se pridržavaju računovodstvenih propisa, vode evidencije u skladu sa zakonskim i UIO standardima, kao i sistema informacione podrške i razvoja koji će dozvoliti tumačenje podataka i olakšati pretvaranje tih podataka u čitak format ako su kodirani. Lica koja podliježu plaćanju indirektnih poreza i koja elektronski dostavljaju podatke UIO dužna su da čuvaju kopije programa, spise dokumenata i arhivu koja sadrži originalne podatke,

d) ispostavljaju i podnose fakture ili druga zakonom prihvaćena sredstva dokazivanja prijema, čuvaju fakture, blagajničke račune i sve druge dokumente u vezi s njihovim obavezama indirektnih poreza,

e) olakšaju nadzor i provjere UIO,

f) dostavljaju UIO knjige, registre, dokumente ili podatke koje je obveznik indirektnog poreza dužan da vodi za sebe ili u ime trećih lica, a u vezi sa poštovanjem indirektnog poreza. Ako se informacije pohranjuju elektronski, na taj način će se i dostavljati UIO na njegov zahtjev,

g) omoguće UIO da:

1) napravi kopije kompjuterskih spisa i drugih podataka u vezi sa porezima koji su elektronski pohranjeni,

2) pristupi kompjuterskim sistemima pod zaštitom,

3) izuzme kompjutere i računarsku opremu ako je to neophodno radi provjere poslovnih transakcija.

(3) Sve obaveze utvrđene ovim članom mogu biti predmet regulisanja podzakonskim aktima.

Član 13

(Obaveze UIO)

(1) UIO je obavezan da poreskom obvezniku izvrši povrat novčanih sredstava, saglasno odredbama ovog zakona, i to:

a) izvrši povrate koji proizlaze iz propisa za svaki indirektni porez,

b) izvrši povrat neosnovano izvršenih uplata,

c) izvrši povrat troškova za garancije i

d) plati zatezne kamate.

(2) Osim obaveza navedenih u stavu (1) ovog člana, UIO je dužan da izvršava i druge obaveze utvrđene ovim zakonom, a u vezi sa postupkom indirektnog oporezivanja i pravnim sistemom Bosne i Hercegovine.

Član 14

(Povrati koji proizlaze iz svakog indirektnog poreza)

(1) Nakon poravnanja drugih obaveza obveznika indirektnih poreza, UIO vrši povrat svakog iznosa u skladu s odredbama propisanim zakonom za svaki indirektni porez.

(2) Povrat se vrši u roku utvrđenom zakonom za svaki indirektni porez. Ako propisima o indirektnim porezima nije utvrđen rok, povrati se vrše u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva ili saznanja UIO da je potrebno izvršiti povrat.

(3) Kada UIO ne izvrši povrat u datom roku, obavezan je po službenoj dužnosti da plati zateznu kamatu prema članu 10. ovog zakona.

(4) Zatezna kamata teče od dana isteka roka za povrat do dana izdavanja naloga za povrat.

Član 15

(Povrat neosnovano izvršenih uplata)

(1) Nakon poravnanja drugih obaveza obveznika indirektnih poreza, UIO vrši povrat svih neosnovano izvršenih uplata poreskom obvezniku za indirektni porez ili njegovim nasljednicima.

(2) Povrat neosnovano izvršenih uplata vrši se po službenoj dužnosti ili na zahtjev obveznika indireknih poreza ili njegovog nasljednika, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva ili od dana kada UIO utvrdi neosnovano izvršenu uplatu.

(3) Postupak povrata neosnovano izvršenih uplata vrši se u skladu sa članom 14. ovog zakona.

Član 16

(Povrat zatezne kamate i troškova garancija u slučajevima poništenog iznosa duga)

(1) Kada su iznosi plaćeni ili garancije podnesene da bi se spriječilo izvršenje rješenja, UIO će izvršiti povrat plaćenog iznosa ili troškova garancije ako su rješenje ili iznos duga poništeni rješenjem UIO ili od nadležnog suda. Povrat se vrši sa obračunatom zateznom kamatom od dana kada je iznos ili trošak garancije plaćen.

(2) Troškovi garancije i njihovo plaćanje dokumentuju se dokazima koje izdaje davalac garancije. UIO će prihvatiti traženi iznos ako ga smatra razumnim u poređenju sa uobičajenim tržišnim cijenama koje se traže za ovakve garancije.

(3) Odredbe iz ovog člana ne primjenjuju se na druge slučajeve garancija koje su podnesene za obezbjeđenje obaveza po osnovu indirektnih poreza ili iznosa duga.

Član 17

(Prava obveznika indirektnih poreza)

Obveznik ima pravo da:

a) dobije informaciju i pomoć od UIO u ostvarivanju njegovih prava i izvršavanju njegovih obaveza u vezi s indirektnim porezima,

b) dobije, bez zahtjeva i u vremenskim periodima utvrđenim ovim zakonom, povrate koji proizlaze iz svakog indirektnog poreza, povrate neosnovano izvršenih uplata i povrat troškova garancije kako je propisano ovim zakonom, uz utvrđenu zateznu kamatu,

c) je u svakom trenutku upoznat sa situacijom postupaka indirektnog oporezivanja u kojem je poreski obveznik za indirektne poreze stranka,

d) poznaje identitet organa i personala koji radi za UIO, pod čijom odgovornošću su izvršene radnje i postupci indiretnog oporezivanja u kojima je poreski obveznik za indirektne poreze stranka,

e) dobije uvjerenja i obrasce prijava za indirektni porez koje podnosi poreski obveznik za indirektni porez,

f) na zahtjev dobije potvrdu za svaki dokument koji podnese UIO,

g) na povjerljivost, kako je propisano zakonom, svih podataka, izvještaja ili zapisa pribavljenih od UIO, u smislu da se isključivo koriste u upravljanju i sprovođenju indirektnih poreza ili kazni i da nikada ne budu dati ili proslijeđeni trećim stranama, osim u slučajevima propisanim zakonom,

h) se službenici UIO prema njemu ophode s dužnim poštovanjem i uvažavanjem,

i) se svaki postupak UIO koji uključuje prisustvo poreskog obveznika za indirektni porez vrši tako da se izbjegne bilo kakvo zadiranje u njegovo lično dostojanstvo ili bilo kakva nepotrebna neugodnost,

j) podnosi zahtjeve i dokumente i druge relevantne dokaze koje će razmatrati nadležni organi koji donose rješenje,

k) se izjasni na saslušanju u skladu s onim što je propisano zakonom,

l) bude informisan o procjeni vrijednosti nekretnine koja će biti predmet sticanja ili prenosa,

m) bude informisan o pokretanju inspekcijskih radnji, o njihovom karakteru i obimu, kao i o pravima i dužnostima za vrijeme tih radnji i rokovima utvrđenim zakonom u okviru kojih će se te radnje vršiti,

n) podnese predloge i prigovore u pogledu obavljanja poslova UIO,

o) se njegovi zahtjevi sa relevantnim dokazima razmatraju i navode u zvaničnim dokumentima koje sačinjavaju radnici UIO u postupcima indirektnog oporezivanja,

p) traži podršku i podnosi zahtjeve i obavezujuće dokumente po zakonima o indirektnim porezima službi UIO po svom izboru.

GLAVA II - LICA KOJA PODLIJEŽU PLAĆANjU INDIREKTNIH POREZA

Član 18

(Lica koja podliježu plaćanju indirektnog poreza)

(1) Obveznici su fizička i pravna lica i drugi subjekti koji nemaju svojstvo pravnog lica i koji su dužni da izvršavaju obaveze indirektnog poreza propisane zakonom.

(2) Poreskim obveznicima smatraju se ona lica koja su, po zakonu o indirektnom oporezivanju, dužna da poštuju redovne obaveze indirektnih poreza.

(3) Kada je to propisano zakonom, obaveze po osnovu indirektnih poreza mogu se naplatiti iz imovine umrlog lica, u periodu dok nasljednik nije prihvatio nasljeđe sa pravima i obavezama, ili je odbio da prihvati, zajedničke imovine i imovine subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnog lica a koja su osnovana sa ciljem obavljanja privredne djelatnosti koja podliježe plaćanju indirektnog poreza.

(4) Poreskim obveznicima smatraju se i ona lica koja su, saglasno odredbama ovog zakona, nosioci pojedinačne, solidarne ili supsidijarne odgovornosti za izmirenje obaveza indirektnog poreza.

(5) Lica koja su odgovorna za istu obavezu indirektnog poreza biće pojedinačno i solidarno odgovorna UIO za izmirenje obaveza.

(6) Zakonom se mogu propisati i drugi oblici pojedinačne i solidarne odgovornosti.

Član 19

(Nasljednici pojedinaca)

(1) U slučaju smrti obveznika indirektnog poreza, neplaćene obaveze indirektnog poreza biće prenesene se na zakonske ili testamentarne nasljednike, saglasno građanskim propisima u vezi sa prihvatanjem nasljedstva. Obaveze indirektnog poreza glavnog obveznika indirektnog poreza prenose se samo ako su nastale prije smrti glavnog obveznika indirektnog poreza. Ni pod kojim okolnostima obaveza nasljednika ne može prelaziti iznos primljenog nasljeđa.

(2) U periodu do prihvatanja nasljedstva s obavezama, odgovornost izvršavanja redovnih obaveza indirektnog poreza preminulog lica je na predstavniku zaostavštine.

(3) Obaveze indirektnog poreza mogu se namiriti iz zaostavštine.

Član 20

(Nasljednici pravnih lica i subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica)

(1) Neplaćene obaveze indirektnog poreza registrovanih pravnih lica koja su prestala da obavljaju djelatnost ili su likvidirana, prenijeće se na osnivače ili suvlasnike ako:

a) je novčana obaveza osnivača ili suvlasnika ograničena zakonom, ista lica biće pojedinačno i solidarno odgovorna do granice vrijednosti njihovog likvidacionog iznosa (kvote),

b) novčana obaveza osnivača ili suvlasnika nije ograničena zakonom, ista lica biće pojedinačno i solidarno odgovorna za ukupni iznos neplaćene obaveze.

(2) Obaveza indirektnog poreza može se prenijeti na nasljednike čak i ako preduzeće nije likvidirano kada dođe do prestanka obavljanja djelatnosti preduzeća.

(3) Kada je preduzeće ustupljeno bez prethodno obavljenog postupka likvidacije ili je prestalo da obavlja djelatnost, neplaćene obaveze indirektnog poreza prenijeće se na lica ili subjekte koji su primaoci, odnosno korisnici tih djelatnosti. Ovo pravilo se takođe primjenjuje u bilo kojem slučaju ustupanja, bez obzira na imovinu ili potraživanja i dugovanja preduzeća.

(4) U slučajevima gašenja fondacija ili subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica, neplaćene obaveze indirektnog poreza biće prenesene na primaoce robe i prava osnovanih subjekata ili na osnivače ili suvlasnike subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica.

(5) Sankcije protiv preduzeća pomenutih u ovom članu biće prenesene na njihove nasljednike na način propisan u prethodnim stavovima i do visine likvidacionog iznosa koji im pripada.

Član 21

(Odgovornost)

(1) Zajedno sa glavnom odgovornošću, zakonom se mogu utvrditi i dodatne obaveze u obliku posebne i solidarne odgovornosti ili supsidijarne odgovornosti za dug indirektnog poreza. Za ovu svrhu, licima sa glavnom odgovornošću smatraće se ona lica navedena u članu 18. ovog zakona.

(2) Ako nije drugačije propisano zakonom, dodatna odgovornost u svrhu indirektnog poreza biće supsidijarna odgovornost.

(3) Dodatna odgovornost odnosiće se na ukupan dug po osnovu indirektnog poreza potraživanog u zakonom propisanom redovnom periodu za izmirivanje obaveza indirektnih poreza.

(4) Kada odgovorno lice ne plati dug indirektnog poreza u propisanom dobrovoljnom periodu, počeće period prinudne naplate i potraživaće se kazne i zatezne kamate.

(5) Odgovornost se neće proširiti na sankcije, osim ako nije drugačije propisano zakonom.

(6) Ako nije drugačije propisano zakonom, za potraživanje plaćanja duga od dodatno odgovornih lica biće potrebno sprovođenje upravne radnje kojom se, nakon saslušanja odgovornog lica, proglašava dodatna odgovornost i utvrđuje iznos i obim u skladu sa odredbama koje regulišu postupak prinudne naplate. Prije proglašavanja odgovornosti, UIO može preduzeti mjere obezbjeđenja, kao što je propisano u članu 46. ovog zakona i sprovesti istrage i provjere, kao što je propisano u čl. 71. i 93. ovog zakona. Da bi se proglasila supsidijarna odgovornost, potrebno je proglasiti nesolventnost (neuspjeh) glavnog dužnika i pojedinačno i solidarno odgovornih lica.

(7) Ako su dva ili više lica pojedinačno, solidarno ili supsidijarno odgovorna za isti dug, ukupan iznos duga može se potraživati od bilo kojeg lica.

(8) Odgovorna lica imaju pravo na povrat od onih lica koja imaju glavnu odgovornost, kao što je propisano zakonom.

Član 22

(Pojedinačno i solidarno odgovorna lica)

(1) Pojedinačnu i solidarnu odgovornost za dug indirektnog poreza imaju:

a) lica koja prouzrokuju ili aktivno sarađuju u činjenju bilo kojeg kršenja zakona i propisa o indirektnom porezu. Obaveze će se proširiti i na sankcije izrečene za prekršaje,

b) članovi ili suvlasnici subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnih lica, zajednički stečene imovine ili zaostavštine, srazmjerno njihovom udjelu u tim privrednim jedinicama,

c) pravni sljednici bilo kojeg oblika reorganizovanja (vlasništvo, vođenje posla, udruživanje, spajanje, dijeljenje, izdvajanje itd.) odgovorni su za obaveze preuzete od pravnog prethodnika, a koje su proistekle iz poslovanja. Odgovornost u prinudnoj naplati biće ograničena u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast,

d) odgovornost utvrđena ovim stavom neće se odnositi na:

1) kupce dijela imovine, osim ako osnuju posebno preduzeće koje može nastaviti svoje poslovne aktivnosti,

2) slučajeve nasljeđivanja koji su propisani odredbom člana 19. ovog zakona i

3) kupce imovine kupljene u stečajnom postupku.

(2) Pojedinačnu ili solidarnu odgovornost za plaćanje neplaćenog duga i to do iznosa koji UIO može da zaplijeni ili da na drugi način obezbijedi dug ima:

a) lice koje prouzrokuje ili sarađuje u prikrivanju ili prenosu novca, imovine ili prava od odgovornih lica, s namjerom da spriječi ili omete radnje UIO,

b) lice koje greškom ili nemarom ne poštuje naloge za zapljenu,

c) lice koje po saznanju o zapljeni, mjerama obezbjeđenja ili datoj garanciji, izričito ili prećutno sarađuju ili odobrava prikrivanje zaplijenjene imovine ili prava, ili one robe ili prava koji su opterećeni (založeni) mjerama obezbjeđenja ili garancijom,

d) depozitari imovine dužnika koji nakon prijema rješenja o zapljeni sarađuju ili dozvole oslobađanje onoga što je predmet zapljene,

e) zakonom se mogu utvrditi i drugi slučajevi pojedinačne i solidarne odgovornosti.

(3) Postupak utvrđivanja i potraživanja pojedinačne i solidarne odgovornosti regulisan je propisima koji regulišu postupak prinudne naplate.

Član 23

(Supsidijarna odgovornost)

(1) Supsidijarnu odgovornost za obavezu duga indirektnog poreza, pored odgovornosti propisane u članu 22. stav (1) tačka a) ovog zakona, imaju stvarni i pravni upravnik pravnog lica koji:

a) nisu preduzeli odgovarajuće mjere koje su u njihovoj nadležnosti kako bi učinili da pravno lice poštuje obaveze indirektnih poreza,

b) su izričito ili prećutno odobrili podređenima nepoštovanje obaveza po osnovu indirektnih poreza,

c) su sklopili ugovore koji olakšavaju nepoštovanje obaveza po osnovu indirektnih poreza,

d) odgovornost iz stava (1) ovog člana će se proširiti na sankcije za:

1) stvarne i pravne upravnike pravnih lica koja su prekinula svoje djelatnosti ukoliko upravnik nije preduzeo odgovarajuće mjere za plaćanje neplaćene obaveze, ili je sklopio bilo kakve ugovore ili preduzeo mjere koje su prouzrokovale neplaćanje. Odgovornost će se proširiti samo na one neplaćene obaveze u momentu prekida djelatnosti,

2) primaoce i upravnike u postupcima obustavljanja plaćanja prije stečajnog postupka koji nisu preduzeli odgovarajuće mjere u smislu poštovanja obaveza indirektnog poreza koje su bile zaračunate licu koje ima glavne obaveze indirektnog poreza, likvidacioni upravnici i primaoci u stečajnim postupcima,

3) carinske posrednike kada djeluju u ime ili za račun njihovih poslodavaca.

(2) Zakonom se mogu utvrditi i drugi slučajevi supsidijarne odgovornosti.

(3) Postupak utvrđivanja i potraživanja supsidijarne odgovornosti utvrđen je u propisima koji regulišu oblast prinudne naplate.

Član 24

(Ovlašćenje za postupanje)

U pitanjima indirektnih poreza maloljetna lica ili druga lica koja su procesno nesposobna mogu postupati u pitanjima indirektnih poreza koja proizlaze iz radnji koje im zakon omogućava.

Član 25

(Zakonsko zastupanje)

(1) U ime lica koja nemaju ovlašćenje za postupanje postupaju zakonski zastupnici.

(2) U ime pravnih lica postupaju lica koja su, u skladu sa zakonom ili prema valjano usvojenom sporazumu, ovlašćena da zastupaju pravno lice.

(3) U ime subjekata i udruženja koja nemaju svojstvo pravnog lica postupa imenovano lice. Ako niko nije imenovan, lice koje očigledno upravlja datim subjektima smatra se zastupnikom, a u slučaju da nema takvog lica, svaki od članova ili učesnika subjekata.

Član 26

(Dobrovoljno zastupanje)

(1) Lice koje podliježe plaćanju indirektnog poreza može da postupa posredstvom zastupnika sa kojim UIO ima pravo da preduzima sve upravne radnje, osim u slučaju da je lice koje podliježe plaćanju indirektnog poreza izričito povuklo ovlašćenje obavještavajući UIO.

(2) U svim slučajevima gdje je potreban potpis lica koje podliježe plaćanju indirektnog poreza, odnosno da bi zastupnik mogao: postupati u ime tog lica, pokrenuti postupak, obustaviti postupak, odustati od njega, odreći se prava, priznati obaveze u ime lica koje ima obavezu po osnovu indirektnog poreza, podnijeti zahtjev za povrat, zastupništvo se u tim slučajevima dokazuje svakim sredstvom koje je prihvaćeno u zakonu.

(3) Smatra se da zastupnik koji se profesionalno bavi zastupanjem lica koja podliježu plaćanju indirektnih poreza posjeduje dovoljno ovlašćenja.

(4) Ako je više lica odgovorno za plaćanje iste obaveze indirektnog poreza, smatra se da svako od njih može zastupati sva lica koja podliježu plaćanju, osim ako izričito nije drugačije ugovoreno. Bez obzira na to, o preduzetim radnjama moraju se obavijestiti sva ta lica.

(5) Ako zastupnik u trenutku preduzimanja određenih radnji nije pružio dokaz da posjeduje ovlašćenje za zastupanje, smatraće se da je bio ovlašćen za preduzimanje tih radnji ako pravo na zastupanje dokaže UIO u roku od tri dana od dana preduzimanja radnje.

Član 27

(Zastupanje nerezidenata)

(1) Lica koja podliježu plaćanju indirektnog poreza a koja nemaju sjedište, odnosno prebivalište u Bosni i Hercegovini, obavezna su da imenuju zastupnika na teritoriji Bosne i Hercegovine, ako:

a) posluju u Bosni i Hercegovini preko stalne firme,

b) nemaju stalnu firmu, a privremeno obavljaju privredne aktivnosti što podrazumijeva nastupanje obaveze za plaćanje indirektnog poreza,

c) je to izričito propisano zakonskim propisima koji se odnose na indirektni porez,

d) UIO to smatra neophodnim zbog karakteristika poslovanja ili aktivnosti ili zbog iznosa ostvarenog prihoda.

(2) O imenovanju i poništenju zastupništva UIO se obavještava u roku od pet dana od tog roka ili u roku koji je propisan zakonom o indirektnim porezima.

Član 28

(Adresa sjedišta odnosno prebivališta za potrebe indirektnih poreza)

(1) Adresa za potrebe indirektnog oporezivanja je mjesto obveznika određeno za njegove njegove odnose sa UIO.

(2) Adresa sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnih poreza je:

a) za fizička lica, adresa mjesta gdje su ona stalno nastanjena, a ako ta lica obavljaju privrednu djelatnost, UIO može uzeti u obzir mjesto gdje ta lica obavljaju svoju privrednu djelatnost,

b) za pravna lica, adresa sjedišta firme upisana u sudski registar, ako se sa tog mjesta zaista upravlja i rukovodi poslovima. U slučaju da se sa adrese sjedišta firme upisane u sudski registar ne vrši upravljanje i rukovođenje poslovima, sjedištem se smatra mjesto gdje se vrši upravljanje i rukovođenje u praksi. Ako se to ne može utvrditi, sjedištem se prvenstveno smatra mjesto gdje se nalazi najvrednija nekretnina pravnog lica, a sekundarno mjesto gdje se nalaze ostala najvrednija sredstva,

c) za subjekte i udruženja koja nemaju svojstvo pravnog lica, adresa predstavnika, a ako je ona nepoznata ili ako nema predstavnika i ne

zna se gdje se vrši upravljanje i rukovođenje u praksi, sjedištem se smatra mjesto gdje se nalazi najvrednija imovina i

d) za fizička i pravna lica koja nemaju prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, sjedište, odnosno prebivalište zastupnika koji je imenovan u skladu sa članom 27. ovog zakona.

(3) Poreski obveznici indirektnih poreza dužni su da dostave UIO adresu svog sjedišta, odnosno prebivališta i sve promjene u vezi s tim, u roku od osam dana, osim ako nije drugačije propisano drugim zakonima o indirektnim porezima.

(4) UIO ima pravo da provjeri i usmjeri mjesto adrese sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnih poreza.

GLAVA III - DUG PO OSNOVU INDIREKTNIH POREZA

Član 29

(Dug po osnovu indirektnog poreza)

(1) Dug po osnovu indirektnog poreza je dužni iznos, koji proističe iz glavne obaveze indirektnog poreza ili iz obaveza da se izvrši plaćanje unaprijed.

(2) Osim duga iz stava (1) ovog člana, dug po osnovu indirektnog poreza obuhvata:

a) zatezne kamate,

b) naknadni teret za prinudu,

c) bilo koji poseban trošak koji se zahtijeva po poreskom zakonu i

d) kazne indirektnih poreza.

Član 30

(Gašenje duga po osnovu indirektnog poreza)

Dug po osnovu indirektnog poreza može se ugasiti plaćanjem, zastarjelošću, prebijanjem, otpisom, na načine propisane carinskim zakonom i na bilo koji drugi način propisan zakonom.

Član 31

(Način plaćanja)

(1) Plaćanje duga po osnovu indirektnog poreza vrši se zakonskim sredstvom plaćanja (valutom) Bosne i Hercegovine na način propisan zakonom.

(2) UIO može propisati zahtjeve i uslove da se omogući plaćanje elektronskim putem ili drugim bezgotovinskim sredstvima plaćanja.

Član 32

(Vrijeme plaćanja)

Dug po osnovu indirektnog poreza smatra se plaćenim kada je dužni iznos uplaćen na račun UIO koji je otvoren kod ovlašćene organizacije platnog prometa.

Član 33

(Rok plaćanja)

(1) Iznosi indirektnih poreza koji proizlaze iz samooporezivanja plaćaju se u rokovima propisanim posebnim zakonom za svaki indirektni porez.

(2) Dobrovoljna plaćanja iznosa indirektnog poreza koja proizlaze iz razreza izvršenog od UIO vrše se do 15. u mjesecu nakon isteka mjeseca u kojem je izvršen razrez, tj. od kada je predlog razreza postao konačan.

(3) Nakon početka perioda prinudne naplate i nakon uručenja naloga za prinudnu naplatu dužniku, plaćanje se vrši u roku od 10 dana od dana uručenja naloga za prinudnu naplatu.

Član 34

(Raspodjela uplata)

(1) Plaćanje duga sa računa poreskog obveznika UIO raspoređuje prema redoslijedu dospijevanja poreskih i drugih obaveza.

(2) Ako UIO sklopi bilo kakav sporazum o saradnji za izvršavanje postupaka prinudne naplate u ime bilo koje državne administracije, dugovanja po osnovu indirektnog poreza imaće prioritet prilikom raspodjele uplata.

Član 35

(Odgođena plaćanja)

(1) Plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnog poreza u redovnom ili u periodu prinudne naplate može se odgoditi ili vršiti u ratama, u skladu s odredbama propisanim podzakonskim aktima.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, plaćanje indirektnih poreza koje se vrši sredstvom taksiranih dokumenata ne može se odgoditi.

(3) Za odgođena plaćanja potrebne su garancije koje su propisane u ovom i u Zakonu o prinudnoj naplati.

(4) Podnošenje zahtjeva za odgođeno plaćanje spriječiće pokretanje postupka prinudne naplate navedenog iznosa duga po osnovu indireknog poreza, ali neće obustaviti obračunavanje zatezne kamate.

(5) UIO će odbiti u pisanoj formi bilo koji zahtjev za odgođeno plaćanje koji podnese obveznik indirektnog poreza u periodu prinudne naplate kada je rješenje o oduzimanju imovine uručeno dužniku.

(6) Odgođeno plaćanje može se sastojati od odgađanja iznosa duga ili plaćanja u ratama, ali se ni u kom slučaju odgađanje neće odobriti na period duži od jedne godine, a plaćanje u ratama na period duži od tri godine.

(7) UIO je dužna da donese rješenje o odobravanju ili odbijanju zahtjeva za odgođeno plaćanje u roku od mjesec dana. Obveznik indirektnog poreza mora biti obaviješten u oba slučaja.

Član 36

(Rok zastarjelosti)

Istekom roka od pet godina zastarijevaju sljedeća prava i obaveze:

a) pravo UIO na razrez prethodno nerazrezanih obaveza po osnovu indirektnih poreza,

b) pravo UIO da zahtijeva plaćanje iznosa po osnovu indirektnih poreza,

c) pravo obveznika indirektnih poreza da:

1) zahtijeva povrat po osnovu indirektnih poreza,

2) zahtijeva povrat neosnovano plaćenih poreza,

3) zahtijeva povrat troškova za garancije,

d) obaveze UIO da izvrši povrat indirektnih poreza, neosnovano plaćenih i troškova za garancije.

Član 37

(Izračunavanje roka zastarjelosti)

(1) Rok zastarjelosti računa se na sljedeći način:

a) pravo na razrez prethodno nerazrezanih obaveza po osnovu indirektnog poreza teče od dana nakon isteka roka za podnošenje prijave,

b) pravo da zahtijeva plaćanje iznosa po osnovu indirektnih poreza od dana nakon isteka roka za plaćanje u redovnom roku,

c) pravo obveznika indirektnih poreza da zahtijeva povrat po osnovu:

1) indirektnih poreza od dana nakon isteka roka u kojem se povrat može tražiti,

2) neosnovano plaćenog poreza od dana nakon što je izvršeno neosnovano plaćanje,

3) troškova garancije od dana nakon donošenja rješenja o poništenju obaveza,

d) obaveza UIO da izvrši povrat indirektnih poreza, neosnovanih plaćanja i troškova za garancije od dana nakon isteka roka u kojem UIO ima obavezu izvršenja povrata.

(2) Zastarjelost obaveza lica sa pojedinačnom i solidarnom odgovornošću teče od dana nakon isteka redovnog roka za plaćanje glavnog dužnika. Izuzetno od prethodno rečenog, zastarjelost za solidarno odgovorna lica za plaćanje kao posljedica radnji prinudne naplate računa se od dana saznanja za činjenice kojima se utvrđuje solidarna odgovornost.

(3) Za obaveze supsidijarno odgovornih lica zastarijevanje se računa od dana nakon uručenja posljednjeg obavještenja o radnjama prinudne naplate glavnom dužniku ili, ako postoje, drugim pojedinačno ili solidarno odgovornim licima.

Član 38

(Prekid zastarjelosti)

(1) Prekid zastarjelosti iznosa duga nastupa svakom radnjom:

a) UIO koja se odnosi na iznos duga o kojem je obveznik indirektnog poreza obaviješten,

b) obveznika indirektnog poreza, a u vezi s iznosom dugova podnesenih UIO.

(2) Ako je zastarjelost prekinuta, novi rok zastarjelosti počinje da teče od dana nakon prekinutog roka.

(3) Ako je zastarjelost prekinuta za glavnog obveznika, isto se odnosi i na ostala odgovorna lica.

(4) Ako se dug sastoji od više iznosa sa različitim vremenom dospijeća, prekid zastarjelosti odnosi se samo na iznos čiji je rok zastarjelosti prekinut.

Član 39

(Apsolutna zastarjelost)

Apsolutno zastarjelost nastupa u svakom slučaju nakon isteka 10 godina od dana kada je prvi put počelo teći.

Član 40

(Obim i dejstvo zastarjelosti)

(1) Zastarjelost se odnosi na sva odgovorna lica za plaćanje iznosa duga.

(2) Zastarjelost se proglašava po službenoj dužnosti.

(3) Zastarjelost gasi iznos duga .

Član 41

(Prebijanje)

(1) Iznosi dugovanja po osnovu indirektnih poreza mogu se potpuno ili djelimično ugasiti prebijanjem preko potraživanja koje je UIO priznala u korist istog odgovornog lica.

(2) Prebijanje se može odobriti po službenoj dužnosti kada su potraživanja UIO i potraživanja obveznika dospjela za naplatu ili po zahtjevu stranke.

Član 42

(Otpis indirektnih poreza)

Indirektni porezi mogu se otpisati samo pod uslovima i u iznosima propisanim zakonom.

Član 43

(Privremeni otpis zbog nesolventnosti)

(1) Iznosi dugovanja po osnovu indirektnog poreza koji nisu naplaćeni u postupku prinudne naplate zbog dokazane nesolventnosti dužnika privremeno se otpisuju proglašavanjem iznosa duga potpuno ili djelimično nenaplativim.

(2) Iznosi dugovanja po osnovu indirektnog poreza biće trajno otpisani ako:

a) je dužnik nesolventan u momentu kada je dug postao predmet otpisa zbog zastarjelosti i

b) zastarjelost nije prekinuta u skladu sa članom 38. ovog zakona.

Član 44

(Pravo prvenstva UIO)

(1) UIO ima pravo prvenstva da naplati dospjele iznose duga po osnovu indirektnih poreza u odnosu na druge povjerioce, izuzev u slučajevima kad su drugi povjerioci registrovali svoja prava u odgovarajućem registru prije nego što je UIO registrovao svoj iznos duga.

(2) U slučaju stečaja, ona dugovanja po osnovu indirektnih poreza koja su ugrožena namirivanjem povjerioca u stečajnom postupku tretiraće se u skladu sa važećim zakonskim propisima o stečaju.

Član 45

(Pravo zadržavanja UIO)

UIO ima pravo prvenstva zadržavanja robe za plaćanje duga po osnovu indirektnog poreza, ako plaćanje duga nije dovoljno zagarantovano. Pravo zadržavanja UIO ima prioritet nad bilo kojim zakonskim pravima bilo kojih drugih lica. Pravo zadržavanja ograničeno je na određenu robu za koju su obračunate obaveze po

osnovu indirektnog poreza i na iznos u visini tih obaveza po osnovu indirektnih poreza.

Član 46

(Mjere obezbjeđenja)

(1) Da bi se obezbijedilo plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnih poreza, UIO može preduzeti privremene mjere obezbjeđenja ako postoji razumna vjerovatnoća da se na drugi način plaćanje neće izvršiti ili da će se veoma teško izvršiti.

(2) Obveznik indirektnog poreza biće obaviješten o mjerama obezbjeđenja sa izričito navedenim razlozima koji opravdavaju preduzimanje tih mjera.

(3) Mjere obezbjeđenja strogo su proporcionalne svrsi definisanoj u ovom članu i ograničene su na vrijeme, a neće se preduzimati one mjere koje mogu prouzrokovati štetu koju je nemoguće ili vrlo teško otkloniti.

(4) Mjere obezbjeđenja mogu biti sljedeće:

a) zadržavanje povrata po osnovu indirektnih poreza ili bilo kojeg iznosa koji UIO mora platiti dužniku,

b) zahtjev odgovarajuće garancije kao uslova za dozvolu registracije ili davanje dozvola ili prednosti po zakonima o indirektnim porezima u slučajevima kada UIO ima opravdanu sumnju da će obveznik indirektnih poreza ispuniti svoje obaveze,

c) zabilježba na bilo koji oblik vlasništva (imovine ili prava) upisivanjem zabilježbe u odgovarajući registar ili deponovanje robe na mjesto za koje se UIO odluči,

d) zabrana otuđenja, opterećenja ili raspolaganja bilo kojom imovinom ili nekom određenom imovinom ili pravom i

e) sve drugo propisano zakonom.

(5) Mjere obezbjeđenja prestaće najkasnije šest mjeseci od dana njihovog preduzimanja, izuzev u sljedećim slučajevima kada:

a) su preduzete u postupku prinudne naplate. Zapljena će u ovakvim slučajevima stupiti na snagu od datuma kada je upisana zabilježba,

b) prestanu okolnosti koje su bile osnov za preduzimanje mjera obezbjeđenja,

c) se na zahtjev stranke mjere mogu zamijeniti nekom drugom garancijom koja se smatra dovoljnom,

d) postoji dovoljno razloga za produženje perioda od šest mjeseci, s tim da se taj rok ne može produžiti za više od jednog perioda od šest mjeseci.

(6) UIO može kao mjeru zaštite zaplijeniti sredstva ostvarena prodajom karata za javne manifestacije o kojima UIO nije prethodno informisana. Takođe, UIO može zaplijeniti gotovinu i robu od pokretnih neprijavljenih djelatnosti u iznosu koji je dovoljan da se obezbijedi plaćanje poreskih obaveza koje će se utvrditi kao rezultat tih poslovnih djelatnosti.

(7) Osim opštih mjera zaštite utvrđenih u ovom članu, UIO može da zadrži bilo koji povrat zbog krivičnog gonjenja, bilo kojih lica, za bilo koju povredu indirektnog poreza ili strana u postupku prekršaja zbog povrede obaveze po propisima o indirektnom oporezivanju. Iznos koji se zadržava je onaj koji se smatra neophodnim da se obezbijedi plaćanje obaveza po osnovu indirektnog poreza i troškova postupka koji su utvrđeni odgovarajućim postupkom.

(8) Bilo koje mjere obezbjeđenja treba odmah ukinuti ako je podnesena bankovna garancija koja obezbjeđuje plaćanje iznosa pokrivenog mjerama obezbjeđenja.

Član 47

(Garancije za odgođena plaćanja)

(1) UIO će tražiti bankovnu garanciju da bi obezbijedio odgođeno plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnog poreza. Kada je dužnikova nemogućnost dobijanja bankovne garancije opravdana, UIO može prihvatiti i sljedeće vidove garancija:

a) hipoteku,

b) zalog sa izmještanjem pokretne imovine ili bez izmještanja pokretne imovine,

c) dobrovoljna i zajednička garancija trećih lica i

d) svaku drugu hartiju od vrijednosti koju UIO smatra dovoljnom.

(2) Kada je utvrđeno zakonom, poreski obveznik može tražiti da UIO preduzme mjere obezbjeđenja umjesto navedenih garancija. U takvim slučajevima, mjere obezbjeđenja prestaju nakon tri mjeseca nakon isteka roka za plaćanje iznosa na koji je odgađanje odobreno.

(3) Obveznici indirektnog poreza čiji je glavni dug manji od 5.000 KM oslobođeni su podnošenja garancija za odgođena plaćanja.

DIO III Upravljanje indirektnim porezima

GLAVA I - UPRAVLjANjE INDIREKTNIM POREZIMA

Član 48

(Obim upravljanja indirektnim oporezivanjem)

(1) Upravljanje indirektnim oporezivanjem obuhvata bilo koju upravnu radnju koja se odnosi na:

a) informisanje i pomoć licima koja imaju obaveze indirektnog poreza,

b) postupak utvrđivanja, kontrole i naplate indirektnih poreza i

c) radnje lica koja imaju obaveze indirektnog poreza u ostvarivanju njihovih prava ili izvršavanju obaveza.

(2) Radnje UIO koje se odnose na naplatu indirektnih poreza izvršavaće se nezavisno od toga da li je uložena žalba protiv rješenja UIO.

(3) Postupak prinudne naplate propisuje se posebnim zakonom.

Član 49

(Obaveza informisanja i pomoći obveznicima indirektnog poreza)

UIO je dužan da pruža licima koja imaju obaveze indirektnih poreza neophodne informacije i pomoć u vezi s njihovim pravima i obavezama na sljedeći način:

a) objavljivanjem odgovarajućih tekstova koji će sadržavati zakonske odredbe o indirektnim porezima, kao i odgovarajuću upravnu praksu u obliku mišljenja i tumačenja zakonskih propisa koje donese UIO,

b) obavještavanjem i informisanjem od službenika UIO, i

c) pružanjem pomoći licima koja imaju obaveze indireknih poreza prilikom podnošenja prijava, dokumenata i drugih informacija o indirektnim porezima.

Član 50

(Mišljenja UIO)

(1) Lica koja imaju obaveze indirektnih poreza mogu da podnose zahtjeve za mišljenja UIO, a u vezi s bitnim pitanjima koja se odnose na indirektne poreze.

(2) Zahtjevi za mišljenja podnose se UIO prije preduzimanja radnji koje utiču na nastanak prava i obaveza po osnovu indirektnih poreza ili podnošenja prijava za indirektne poreze ili poštovanja bilo kojih drugih obaveza indirektnih poreza.

(3) Neće se uzeti u razmatranje zahtjevi za mišljenje koji nisu u skladu sa uslovima navedenim u stavu (2) ovog člana, ali u vezi sa tim UIO će poslati obavještenje podnosiocu zahtjeva.

(4) Na zahtjev za mišljenje odgovara direktor UIO.

(5) Podnošenje zahtjeva za mišljenje ne prekida rokove poštovanja obaveza indirektnih poreza propisanih zakonima o indirektnim porezima.

(6) UIO će donijeti interna uputstva za daljnji postupak u vezi s davanjem odgovora na zahtjeve za mišljenje, uključujući postavljanje rokova za odgovore i plaćanje troškova.

Član 51

(Posljedice mišljenja)

(1) Mišljenja će biti obavezujuća za organizacione jedinice UIO koje su nadležne za naplatu indirektnih poreza u vezi sa licem koje je tražilo mišljenje.

(2) Kriterijumi dati u mišljenju UIO odnosiće se na ono lice koje je uputilo zahtjev sve dok se ne izmijene okolnosti ili bilo koji drugi podaci sadržani u upitu.

(3) Kriterijumi UIO u mišljenjima primjenjivaće se sve dok se u zakonu, sudskom postupku ili postupku po žalbi ne izmijene. Izmjene u sudskom ili upravnom postupku treba objaviti prije njihovog stupanja na snagu za one koji su primili mišljenje.

(4) Mišljenja u vezi sa neriješenim žalbama, prigovorima ili postupcima koji su već pokrenuti po primanju zahtjeva, ako ih je dao UIO, neće biti obavezujuća.

(5) Mišljenja nisu predmet žalbi.

Član 52

(Povjerljivost podataka o indirektnim porezima)

(1) Podaci, zapisi ili izvještaji koje UIO dobije kao rezultat izvršavanja obaveza po osnovu indirektnih poreza posebno su povjerljivi i mogu se koristiti samo za potrebe indirektnih poreza ili za izvršenje sankcija indirektnih poreza. Podaci se ne mogu ustupiti ili objaviti bilo kojoj drugoj strani, osim u sljedećim slučajevima saradnje sa:

a) pravosudnim organima ili sa javnim tužiocem u istragama ili krivičnom gonjenju po službenoj dužnosti,

b) pravosudnim organima ili sa javnim organima u zaštiti maloljetnih lica ili drugih lica bez ovlašćenja za postupanje,

c) sudijama u izvršenju rješenja. U slučaju zahtjeva za dostavljanje podataka od sudije potrebna su odgovarajuća objašnjenja u vezi sa nemogućnošću dobijanja podataka iz bilo kojih drugih izvora,

d) drugim poreskim upravama za potrebe poštovanja poreza u okvirima njihove nadležnosti,

e) fondovima koji upravljaju socijalnim doprinosima i drugim javnim administracijama za borbu protiv prevara u sistemima penzione ili javne (socijalne) pomoći ili fiskalnih prevara,

f) državnim organima koji su nadležni za naplatu drugih javnih prihoda za potrebe identifikacije poreskih obveznika,

g) Savjetom ministara Bosne i Hercegovine, Vladom Republike Srpske, Vladom Federacije Bosne i Hercegovine, kao i saradnje sa

Vladom Brčko Distrikta, za potrebe obavljanja poslova iz njihovog djelokruga,

h) organima nadležnim za sprovođenje radnji na otkrivanju i sprečavanju krivičnih djela, ako do njih ne mogu doći na drugi način,

i) Agencijom za statistiku Bosne i Hercegovine i entitetskim zavodima za statistiku za dostavljanje podataka koji su potrebni za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti, i

j) Centralnom bankom Bosne i Hercegovine u obimu koji je potreban za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana ne smatra se posebno povjerljivim podatak o dospjelom a neplaćenom dugu obveznika indirektnih poreza ako se dostavlja sredstvima javnog informisanja ili objavljuje na internet stranici, izostavljajući identifikacioni broj za pravno lice i jedinstveni matični broj za fizičko lice.

(3) Objavljivanje ili dostavljanje podataka vršiće se elektronskim putem kada je to tehnički i praktično moguće.

(4) UIO i korisnici podataka iz stava (1) ovog člana preduzimaju potrebne mjere za garanciju povjerljivosti i odgovarajuću upotrebu podataka obveznika indirektnih poreza. Lice koje od UIO dobije podatke shodno stavu (1) ovog člana, odnosno koje ima pristup ovim podacima dužno je da zaštiti i poštuje njihovu povjerljivost. Otkrivanje ovakvih podataka smatra se teškom povredom službene dužnosti i rješavaće se primjenom odgovarajućih zakonskih propisa.

(5) Bilo koji službenik UIO koji zna ili ima pristup ovim podacima dužan je da zaštiti i poštuje njihovu povjerljivost, osim u slučajevima navedenim u st. (1) i (2) ovog člana. Otkrivanje ovakvih podataka smatra se teškom povredom službene dužnosti i rješavaće se primjenom odgovarajućih zakonskih propisa.

(6) Oni koji primaju uplate i oni koji su obavezni da vrše plaćanje na račun takođe su dužni da štite i poštuju povjerljivost poreskih podataka.

Član 53

(Upotreba informatičkih sredstava)

Dokumenti UIO koji se izdaju bilo kojim informatičkim ili elektronskim putem ili oni koje UIO izdaje kao primjerke originala koji su pohranjeni tim sredstvima imaju istu važnost kao i originali u smislu njihove autentičnosti, potpunosti i prihvatanja od zainteresovane strane, kao i poštovanja garancija i uslova koji se traže saglasno zakonima koji su u primjeni.

GLAVA II - OPŠTA PRAVILA U VEZI SA RADNjAMA I POSTUPCIMA INDIREKTNOG OPOREZIVANjA

Član 54

(Pokretanje postupaka indirektnog oporezivanja)

(1) Postupci indirektnog oporezivanja pokreću se po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke prijavom, ispravom, obavještenjem, zahtjevom ili bilo kojim drugim sredstvom propisanim u zakonu o indirektnim porezima.

(2) Dokumenti za preduzimanje radnji i pokretanje postupka indirektnog oporezivanja uvijek sadrže: ime, prezime, naziv subjekta i identifikacioni broj obveznika indirektnog poreza ili njegovog zastupnika.

(3) UIO može propisati upotrebu obrazaca za prijave, isprave, obavještenja i zahtjeve.

(4) Obrasce iz stava (3) ovog člana UIO stavlja na raspolaganje obveznicima indirektnih poreza u skladu sa uslovima propisanim u zakonima i propisima o indirektnim porezima.

(5) UIO može odrediti slučajeve u kojima će obveznici indirektnih poreza morati ili moći podnositi svoje prijave indirektnih poreza, isprave, obavještenja ili zahtjeve elektronskim putem.

Član 55

(Obavljanje radnji u postupku indirektnog oporezivanja)

U postupku indirektnog oporezivanja UIO će uvijek olakšavati obveznicima indirektnih poreza prava i poštovanje obaveza na sljedeći način:

a) obveznici indirektnih poreza nisu obavezni da podnose dokumente koji nisu obavezujući u skladu sa zakonom o indirektnom

oporezivanju ili one koje je obveznik ranije podnio i koje UIO već posjeduje. UIO može da traži od obveznika indirektnog poreza da potvrdi već podnesene podatke,

b) obveznici indirektnih poreza imaju pravo da dobiju od UIO potvrde za podnesene prijave, isprave ili obavještenja ili njihov sadržaj,

c) obveznicima koji su uključeni u radnje ili postupke UIO dozvoljeno je da dobiju primjerak dokumenata koji se nalaze u spisu, osim ako bi to štetilo interesima trećih lica ili se odnosi na privatnost drugog lica, ili ako je to zabranjeno zakonom i na zakonu zasnovanom aktu. Pravo iz ove tačke je ograničeno na dokumente koji se moraju smatrati nepoznatim obvezniku indirektnih poreza i nisu u njegovom posjedu. Primjerci će se dostavljati tokom postupka saslušanja,

d) u postupku razreza indirektnih poreza, dozvoljeno je propustiti saslušanje prije donošenja predloga o razrezu, kada se obveznik indirektnog poreza saglasi sa procjenom (razrezom) ili kada je pravilima dozvoljen postupak bez saslušanja. Nakon toga, obveznik indirektnih poreza ima pravo da provjeri spis u roku za podnošenje prigovora. Rok za podnošenje prigovora je pet radnih dana,

e) ispitivanje dokaza i obavještenja o daljnjim radnjama dozvoljeno je kada se smatra odgovarajućim, ali se zainteresovane strane ne obavještavaju prije sprovođenja upravnih radnji, osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom,

f) radnje koje je UIO preduzeo u sprovođenju postupaka indirektnog oporezivanja dokumentuju se obavještenjima, pismenim izjavama, izvještajima i svakim drugim dokumentom koji je predviđen posebnim zakonom za svaki indirektni porez:

1) obavještenja su dokumenti kojima UIO obavještava obveznika indirektnog poreza o početku postupka ili o bilo kojim drugim činjenicama ili okolnostima u vezi s tim. Obavještenja se, takođe, koriste za traženje bilo koje potrebne informacije od bilo kojeg lica ili subjekta. Obavještenja se mogu ujediniti u pisanu izjavu,

2) pisane izjave su službeni dokumenti u kojima se evidentiraju činjenice, izjave obveznika indirektnih poreza ili lica sa kojima su radnje preduzete. Pisane izjave ne smiju da sadrže predlog razreza indirektnih poreza;

g) UIO donosi, u skladu s onim što je utvrđeno zakonom, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, bilo koji izvještaj koji je:

1) zakonski (pravno) obavezujući,

2) tražen od bilo kojeg organa javne uprave,

3) tražen od zakonodavnih ili sudskih vlasti,

4) neophodan za primjenu indirektnog oporezivanja.

Član 56

(Završetak postupaka indirektnog oporezivanja)

(1) Postupak indirektnog oporezivanja završava se:

a) rješenjem,

b) dobrovoljnim odustajanjem od zahtjeva,

c) odricanjem od postojećeg prava,

d) usljed materijalne nemogućnosti ili zbog nepredvidivih okolnosti,

e) obustavljanjem radnji,

f) ispunjenjem obaveza i

g) bilo kojim drugim zakonom predviđenim razlogom.

(2) Poreski akti koji su automatski proizvedeni u elektronskim sistemima UIO imaju snagu rješenja u postupku indirektnog oporezivanja.

Član 57

(Razrez indirektnih poreza)

(1) Razrez indirektnih poreza je unošenje poreske obaveze poreskog obveznika za zakonom određeni poreski period u evidencije UIO.

(2) Poreski dokumenti na osnovu kojih se obavlja razrez poreske obaveze su:

a) prijava samooporezivanja propisana zakonima o indirektnim porezima,

b) izmijenjene i dopunske prijave samooporezivanja, isprave i drugi dokumenti propisani zakonima o indirektnim porezima,

c) poreske prijave i ostali poreski dokumenti koje UIO donosi u ime poreskog obveznika, a koji se automatski proizvode u elektronskim sistemima UIO,

d) predlog razreza iz člana 86. stav (5) i člana 89. ovog zakona,

e) rješenje o dodatnom razrezu poreske obaveze.

(3) Ako poreski obveznik naknadno podnese prijavu samooporezivanja, ona zamjenjuje poreski dokument iz stava (2) tačka c) ovog člana.

(4) UIO nije dužan da prihvati podatke koje dostavi obveznik indirektnih poreza u samooporezivanju, ispravama, obavještenjima, zahtjevima ili bilo kojem drugom dokumentu.

Član 58

(Uručenje dokumenta o razrezu indirektnih poreza)

(1) Dokument o razrezu indirektnih poreza uručuje se obveznicima indirektnih poreza na način kako je propisano u članu 64. do 68. ovog zakona.

(2) Izuzetno od procedure propisane stavom (1) ovog člana, dokumenti o razrezu poreske obaveze sačinjeni u slučaju kada poreska prijava nije dostavljena u zakonom propisanom roku, ne uručuju se poreskom obvezniku. Dostavljanje podataka o ovako utvrđenim poreskim obavezama obavlja se u skladu sa propisima koji regulišu prinudnu naplatu.

(3) Dokument sadrži sljedeće:

a) identifikaciju obveznika indirektnih poreza,

b) iznos duga sa glavnicom i drugim dužnim iznosima koji su posebno označeni,

c) mjesto, uslove, način i rok plaćanja,

d) činjenice i dokaze koji su korišćeni pri utvrđivanju iznosa duga sa njegovim zakonskim osnovom,

e) pouku o pravnom lijeku, organ nadležan za rješavanje žalbi i rok za podnošenje žalbi.

Član 59

(Obaveza rješavanja)

(1) UIO je dužan da se izjasni po svakom zahtjevu stranke koji može da nastane tokom postupka indirektnog oporezivanja i uruči rješenje stranci u postupku.

(2) Stav (1) ovog člana ne primjenjuje se u sljedećim slučajevima:

a) dobrovoljnim odustajanjem i

b) obustavljanjem radnji.

Član 60

(Rok za donošenje rješenja)

(1) Rok za donošenje rješenja je onaj koji je određen propisima za svaki postupak. Ako nije propisan, rok za donošenje rješenja je šest mjeseci.

(2) Rokovi se računaju za postupak pokrenut po:

a) službenoj dužnosti - od dana uručenja obavještenja o pokretanju postupka zainteresovanoj strani,

b) zahtjevu stranke - od dana kada je zahtjev upućen preporučenom poštom, tj. uručen UIO.

(3) Rokovi iz stava (1) ovog člana ne odnose se na postupke prinudne naplate.

Član 61

(Teret dokazivanja)

(1) Teret dokazivanja je na obvezniku indirektnih poreza.

(2) Lica koja imaju obaveze indirektnih poreza oslobađaju se tereta dokazivanja ako se pozivaju na dokazna sredstva koja UIO već posjeduje.

Član 62

(Dokazna vrijednost pismenih izjava)

(1) Pismene izjave koje su sačinjene za vrijeme radnji ili postupaka indirektnog oporezivanja službeni su dokumenti i imaju vrijednost dokazanih činjenica koje su navedene u njima, osim ako se ospore dokazivanjem suprotnog.

(2) Činjenice sadržane u pismenim izjavama i prihvaćene od lica koja imaju obaveze indirektnih poreza smatraju se konačnim i mogu se ispravljati samo činjeničnim dokazom greške.

Član 63

(Pretpostavka po pitanjima indirektnog oporezivanja)

(1) UIO smatra vlasnikom - posjednikom bilo koje robe, prava, preduzeća, usluge ili radnji lice koje je registrovano kao takvo u javnom registru, osim ako se ne dokaže suprotno.

(2) Podaci i činjenice navedeni u prijavi samooporezivanja, ispravama, obavještenjima i bilo kojim drugim dokumentima koje podnese lice koje ima obavezu indirektnih poreza, smatraće se istinitim prijavama obveznika i mogu se ispravljati samo dokazivanjem suprotnog.

Član 64

(Uručenje dokumenata po pitanjima indirektnog oporezivanja)

Dokumenti se uručuju zainteresovanim stranama u skladu sa posebnim pravilima propisanim ovim zakonom.

Član 65

(Mjesto uručenja dokumenata)

(1) U postupcima koji su pokrenuti na zahtjev stranaka, dokumenti se uručuju na adresu podnosioca zahtjeva.

(2) U postupcima koji su pokrenuti po službenoj dužnosti, dokumenti se mogu uručiti na adresu lica koje ima obaveze indirektnih poreza, na adresu njegovog zastupnika, na njegovo radno mjesto, na mjesto poslovne djelatnosti ili na bilo koje drugo mjesto koje je odgovarajuće za ove potrebe.

Član 66

(Lica kojima je dozvoljeno primanje dokumenata)

(1) Kada se dokument mora uručiti na adresu prebivališta koju je navela zainteresovana strana ili njen zastupnik, a utvrđeno je da je lice kojem se uručuje dokument odsutno, dokument se može uručiti bilo kojem licu koje se zatekne na licu mjesta i pod uslovom da se navedeno lice s tim složi i potpiše dokaz uručenja. Na dokazu uručenja (potvrda o prijemu), lice koje ovavlja uručenje navodi ime i prezime primaoca pismena i njegovo srodstvo sa imenovanim licem. Dokument se tada smatra uručenim.

(2) Dokument se, takođe, smatra uručenim ako zainteresovana strana ili njen zastupnik odbiju da potpišu dokaz uručenja (potvrda o prijemu). U takvim slučajevima lice koje obavlja uručenje piše izjavu, navodeći da je odbijen potpis prijema dokumenta. Takva izjava služi kao dokaz o uručenju dokumenta.

Član 67

(Uručenje po obavještenju)

(1) Ukoliko se dokument ne može uručiti na način propisan u članu 66. ovog zakona i nije utvrđeno privremeno boravište imenovanog lica, lice koje obavlja uručenje ostavlja pismeno obavještenje na vratima ili u poštanski sandučić na adresi prebivališta ili poslovnog prostora imenovanog lica, navodeći mjesto gdje se dokument o kojem se radi mora podići u roku od 15 dana.

(2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana sadrži upozorenje da ako imenovano lice ne podigne dokument u navedenom roku, dokument se smatra uručenim onog dana kada je obavještenje ostavljeno.

(3) Ako se dokument ne može uručiti na način propisan u članu 66. ovog zakona, iz razloga što imenovano lice više ne boravi na prijavljenoj adresi, lice koje obavlja uručenje vraća dokument UIO, sa izjavom o trenutnom mjestu stanovanja imenovanog lica.

(4) U slučaju kada UIO ne zna mjesto stanovanja lica, na oglasnoj tabli u prostorijama UIO saopštava posljednju poznatu adresu prebivališta imenovanog lica, sa pozivom da navedeni dokument mora podići u roku od 15 dana.

(5) Saopštenje iz stava (4) ovog člana sadrži upozorenje da ako imenovano lice ne podigne dokument u navedenom roku, dokument se smatra uručenim onog dana kada je saopštenje objavljeno.

(6) Kada je nemoguće uručiti dokument imenovanom licu na način propisan u ovom članu, u tom slučaju UIO nema obavezu da obavještava navedeno lice o bilo kojoj daljnjoj radnji postupka, osim o odluci o prodaji zaplijenjene imovine.

(7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, zainteresovana strana ima pravo da se pojavi u bilo kojoj fazi postupka.

Član 68

(Uručenje putem pošte)

UIO daljnjim instrukcijama propisuje koji se dokumenti mogu uručivati putem preporučene pošte ili drugim odgovarajućim sredstvima koja dozvoljavaju posjedovanje dokaza o prijemu dokumenta ili razloga zašto dokument nije mogao biti uručen.

Član 69

(Ulazak u prostorije za stanovanje)

U slučaju potrebe ulaska u prostorije za stanovanje koje su ustavom zaštićene, radi izvršavanja bilo kojeg postupka indirektnih poreza, UIO traži pristanak lica koje ima obaveze indirektnih poreza. Ako pristanak nije zatražen ili dat, traži se sudsko odobrenje.

Član 70

(Prijava mogućih prekršaja)

(1) Svaki građanin, fizičko lice i pravno lice ima pravo da prijavi UIO bilo koju činjenicu ili situaciju koja može biti prekršaj indirektnih poreza ili može biti od značaja za upravljanje indirektnim porezima. Ovo pravo je nezavisno od obaveze informisanja ili obaveze saradnje.

(2) Nakon prijema, prijava se šalje organu koji je nadležan za odgovarajuće radnje.

(3) Ako se prijavljene činjenice pokažu vjerodostojnim i nepoznate su UIO, mogu se pokrenuti odgovarajuće radnje i postupci. U ovom

slučaju, prijava neće biti dio spisa.

(4) UIO može da odloži prijavu bez preduzimanja bilo koje radnje kada je smatra neosnovanom ili kada su prijavljeni podaci neuvjerljivi.

(5) Lice koje podnese prijavu nema pravni položaj zainteresovane strane.

Član 71

(Provjeravanja i istraživanja ovlašćenja i djelovanja)

(1) UIO provjerava i istražuje bilo koju činjenicu, radnju, dokaz, poslovanje, preduzeće, vrijednost i druge okolnosti, uključujući indirektne dokaze na osnovu kojih se mogu utvrditi obaveze indirektnih poreza, uključujući uz sve to i primjenu indirektne procjene poreske obaveze, sa ciljem provjere tačnosti obaveze po osnovi indirektnih poreza.

(2) Izvršavanjem zadataka provjere i istraživanja, UIO će cijeniti bilo koju činjenicu, radnju ili djelatnost koju obavlja lice koje ima obaveze indirektnih poreza bez obaveza prema tvrdnjama koje sačini lice koje ima obaveze indirektnih poreza.

(3) UIO vrši dalje provjere poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju.

GLAVA III - POSTUPAK INDIREKTNOG OPOREZIVANjA

Član 72

(Postupak indirektnog oporezivanja)

Postupci indirektnog oporezivanja su preduzimanje upravnih radnji koje se odnose na:

a) prijem i obradu isprava koje nisu samooporezovane, prijava samooporezivanja, prenos podataka i bilo kojih drugih dokumenata koji se odnose na indirektne poreze,

b) provjeru i realizaciju povrata koji su propisani u zakonima o indirektnim porezima,

c) sprovođenje radnji nadzora nad poštovanjem obaveza u smislu podnošenja isprava indirektnih poreza i bilo kojih drugih formalnih

obaveza,

d) vršenje provjera podataka,

e) vršenje ograničenih provjera,

f) donošenje dokumenta o razrezu indirektnih poreza koji proizlaze iz provjera i pregleda,

g) izdavanje potvrda o indirektnim porezima,

h) izdavanje i poništavanje identifikacionog broja poreskog obveznika,

i) vođenje i održavanje registara obveznika indirektnih poreza,

j) informacije o indirektnim porezima i

k) bilo koju drugu radnju u vezi sa indirektnim porezima koja se ne odnosi na kontrolu ili radnju prinudne naplate.

Član 73

(Načini pokretanja postupka indirektnog oporezivanja)

Postupak indirektnog oporezivanja pokreće se:

a) samooporezivanjem ili bilo kojom drugom vrstom poreske isprave,

b) na zahtjev obveznika indirektnih poreza, kao što je propisano u članu 54. ovog zakona, i

c) po službenoj dužnosti od strane UIO.

Član 74

(Poreska isprava)

Poreska isprava je bilo koji dokument koji je dostavljen UIO u kojem lice koje ima obaveze indirektnih poreza priznaje ili navodi bilo koju činjenicu koja se odnosi na utvrđivanje obaveza po osnovu indirektnih poreza.

Član 75

(Samooporezivanje)

(1) Samooporezivanje je prijava indirektnog poreza u kojoj lice koje ima obaveze indirektnih poreza dostavlja UIO obaveze po osnovu

indirektnih poreza, uključujući vrstu poreza, različite iznose i druge propisane podatke.

(2) Samooporezivanje iz stava (1) ovog člana može biti predmet provjere i kontrole od UIO, koji će, ako se utvrde nepravilnosti, izvršiti dodatni razrez poreza.

(3) Ako lice koje ima obaveze indirektnih poreza smatra da je u prijavi samooporezivanja prikazan iznos koji prelazi iznos poreske obaveze, može da zahtijeva ispravku samooporezivanja. Ako ispravka daje osnov za povrat, a UIO ne izvrši povrat sredstava u roku od šest mjeseci, dužni iznos obuhvatiće i kamatu kao što je propisano u članu 10. ovog zakona. Period od šest mjeseci računa se istekom roka za podnošenje prijave samooporezivanja ako je ispravka podnesena prije tog roka ili od dana kada je ispravka podnesena ako je rok za podnošenje prijave samooporezivanja istekao. Isto se primjenjuje ako ispravka daje osnov za povrat neosnovanog plaćanja.

Član 76

(Dopunske ili zamijenjene isprave i prijave samooporezivanja)

(1) Licima koja imaju obaveze indirektnih poreza dozvoljeno je da dostave dopune ili izmijene isprave i/ili prijave samooporezivanja u roku propisanom za redovno podnošenje isprave ili prijave samooporezivanja i nakon isteka tog roka sve do isteka perioda od pet godina od roka za redovno podnošenje isprave ili prijave samooporezivanja, tj. isteka roka UIO za utvrđivanje poreskog duga.

(2) Svrha dopuna ili izmjena samooporezivanja je da dopuni ili zamijeni prethodno podnesene prijave samooporezivanja i one se mogu podnositi kada je iznos za plaćanje veći od prijavljenog u prethodnom samooporezivanju ili kada je iznos za koji treba izvršiti povrat ili prebijanje manji od prijavljenog u prethodnom samooporezivanju. U drugim slučajevima, primjenjuje se stav (3) člana 75. ovog zakona.

(3) U ispravama ili prijavama samooporezivanja iz stava (1) ovog člana lica koja imaju obaveze indirektnih poreza navode da li su iste dopune ili zamjene podnesenih prijava.

Član 77

(Postupci indirektnog oporezivanja)

(1) Postupci indirektnog oporezivanja, između ostalih, jesu sljedeći:

a) postupci povrata koji su pokrenuti podnošenjem prijave samooporezivanja ili odvojenim zahtjevom,

b) bilo koji postupak koji je pokrenut ispravom,

c) postupci provjere podataka i

d) postupci ograničenih provjera.

(2) Podzakonskim aktima može se propisati bilo koji drugi postupak indirektnog oporezivanja koji je predmet propisa ovog zakona.

Član 78

(Pokretanje postupaka povrata)

Kao što je propisano u zakonu, za svaki indirektni porez, postupci povrata pokretaće podnošenjem prijave samooporezivanja, isprave ili zahtjeva.

Član 79

(Povrati koji proizlaze podnošenjem prijave samooporezivanja)

(1) Ako je rezultat prijave samooporezivanja iznos za povrat, UIO će izvršiti povrat novčanih sredstava, kako je propisano u članu 14. ovog zakona.

(2) Rok za povrat novčanih sredstava teče od dana kada je istekao rok za podnošenje prijave samooporezivanja. Ako nije propisan rok, UIO vrši povrat u roku od šest mjeseci. Za one prijave samooporezivanja koje su podnesene nakon isteka roka za redovno podnošenje prijave samooporezivanja, UIO vrši povrat u roku od šest mjeseci nakon podnošenja prijave samooporezivanja.

Član 80

(Povrati koji proizlaze podnošenjem isprava)

(1) Ako je propisano Zakonom o indirektnim porezima, postupci povrata indirektnih poreza mogu se pokretati podnošenjem isprava ili zahtjeva UIO.

(2) Rok za povrat novčanih sredstava računa se od:

a) sljedećeg dana nakon isteka roka za redovno podnošenje ili

b) dana nakon podnošenja isprave, ako je podnesena nakon isteka roka za redovno podnošenje ili ako nije zakonom propisan rok za redovno podnošenje.

Član 81

(Okončanje postupka povrata)

(1) Postupak povrata može se okončati:

a) rješenjem UIO o odobravanju povrata,

b) rješenjem UIO o odbijanju zahtjeva i

c) pokretanjem postupka provjere, ograničene provjere ili kontrole.

(2) U bilo kojem slučaju iz stava (1) ovog člana, obaveza plaćanja kamate ostaje nepromijenjena.

Član 82

(Pokretanje postupka podnošenjem isprave)

(1) Ako je propisano u Zakonu o indirektnim porezima, postupak se pokreće u momentu podnošenja isprave od obveznika indirektnih poreza.

(2) Nakon prijema isprave, UIO vrši razrez obaveze po osnovu indirektnih poreza.

Član 83

(Faze postupka koji je pokrenut podnošenjem isprave)

(1) UIO vrši uručenje dokumenta o razrezu obvezniku indirektnih poreza, najkasnije u roku od tri mjeseca od dana isteka roka za podnošenje isprave.

(2) Ako isprava nije dostavljena u propisanom roku, rok se računa od dana nakon isteka roka za podnošenje isprave.

(3) UIO može za utvrđivanje razreza koristiti podatke koje je dostavio obveznik indirektnih poreza i bilo koje druge podatke koje posjeduje. Osim toga, UIO može tražiti od obveznika indirektnih poreza da razjasne podatke i podnesu obrazloženja za iste.

(4) Nakon razvrstavanja i utvrđivanja, UIO vrši uručenje dokumenta o razrezu obvezniku indirektnih poreza.

(5) Ako su podaci ili vrijednosti koje UIO koristi drugačiji od onih koje podnese obveznik, te okolnosti navode se u dokumentu o razrezu, sa pozivanjem na zakonski osnov koji je korišćen kako bi se dala mogućnost obvezniku indirektnih poreza da dostavi svoj prigovor.

Član 84

(Okončanje postupka koji je pokrenut podnošenjem isprave)

Donošenjem dokumenta o razrezu od UIO okončava se postupak koji je pokrenut podnošenjem isprave.

Član 85

(Postupci provjere podataka)

UIO pokreće postupak provjere podataka u slučaju ako:

a) isprava ili prijave samooporezivanja sadrže formalne ili računske greške,

b) se dostavljeni podaci ne podudaraju sa podacima u ispravama koje je ranije podnio obveznik indirektnih poreza ili sa podacima koje ima UIO,

c) postoji pogrešna primjena zakona koja se može uočiti iz isprave ili prijave samooporezivanja ili iz dokaza priloženih uz njih,

d) ako je potrebno bilo kakvo razjašnjenje ili obrazloženje dostavljenih podataka.

Član 86

(Pokretanje i faze postupka provjere podataka)

(1) Postupak provjere podataka može se pokrenuti:

a) na zahtjev UIO obvezniku indirektnih poreza da razjasni ili obrazloži bilo kakvu utvrđenu nesaglasnost u dostavljenim podacima o njegovom samooporezivanju ili ispravi,

b) donošenjem dokumenta o razrezu obvezniku indirektnih poreza od UIO kada je bilo dovoljno podataka da se on izvrši.

(2) Ako se lice koje ima obaveze indirektnih poreza ne slaže sa podacima koje posjeduje UIO, mora pružiti dokaze suprotnog.

(3) Prije okončanja razreza, UIO će dostaviti predlog razreza obvezniku indirektnih poreza i dati rok u kojem obveznik može podnijeti prigovor.

(4) Predloženi razrez poziva se na činjenice i zakonske osnove koje je UIO uzeo u obzir.

(5) Ako obveznik indirektnih poreza u utvrđenom roku ne iznese primjedbe na predlog razreza, predlog postaje konačan bez bilo koje daljnje radnje UIO.

Član 87

(Okončanje postupka provjere podataka)

(1) Postupak provjere podataka može se okončati:

a) odlukom o obustavljanju postupka provjere podataka,

b) razrezom poreske obaveze,

c) razjašnjavanjem, obrazloženjem ili ispravljanjem nesaglasnosti ili podataka koji su predmet zahtjeva obveznika indirektnih poreza i

d) pokretanjem postupka ograničene provjere ili kontrole koji uključuje postupak provjere podataka.

(2) Sprovođenje postupka provjere podataka ne predstavlja smetnju za pokretanje kasnijih provjera ili kontrola istog predmeta.

Član 88

(Ograničene provjere)

(1) U postupku ograničene provjere UIO provjerava činjenice, radnje, dokaze, aktivnosti, poslovne i druge okolnosti koje određuju obavezu po indirektnom porezu.

(2) U postupku ograničene provjere, UIO vrši samo sljedeće radnje:

a) ispitivanje podataka koje podnese obveznik indirektnog poreza u prijavama i prezentovanim opravdanjima,

b) ispitivanje podataka i evidencija koje posjeduje UIO koji dokazuju postojanje obaveze subjekta oporezivanja ili pretpostavke o

postojanju obaveze indirektnog poreza ili postojanja dokaza koji određuju obavezu indirektnog poreza koja nije prijavljena ili se razlikuju od onih koje je prijavilo lice obveznik indirektnog poreza,

c) ispitivanje registara i svih ostalih dokumenata koje propisuje zakonodavstvo o indirektnom oporezivanju ili bilo kojih drugih službenih knjiga, evidencija ili dokumenata, kao i faktura ili opravdanja za promjene uključene u te knjige, evidencije ili dokumente i

d) zahtjevi trećim stranama da dostave informacije za koje imaju obavezu da ih dostave ili da potvrde putem podnošenja odgovarajućih opravdanja.

(3) Jedino UIO ima pravo da traži informacije od trećih lica u vezi sa finansijskim kretanjima koja mogu imati uticaj na obaveze po osnovu indirektnih poreza, nakon neuspjeha u njihovom traženju od lica koje ima obaveze indirektnih poreza.

(4) Radnje ograničene provjere vrše se u prostorijama UIO, izuzev onih propisanih carinskim propisima ili onih u svrhu provjere inventurnih lista poreskih obveznika. Službenici UIO koji vrše radnje provjere izvan prostorija UIO, dužni su da se pridržavaju ovlašćenja propisanih članom 93. ovog zakona.

Član 89

(Faze postupka ograničene provjere)

Kada se postupkom ograničene provjere otkriju odstupanja, UIO dostavlja obvezniku indirektnog poreza predlog razreza da bi omogućio obvezniku da iznese svoje primjedbe. Ako obveznik ne iznese primjedbe na predlog razreza u datom roku, predlog postaje konačan bez preduzimanja daljih radnji od UIO. Ako obveznik indirektnih poreza iznese primjedbe na predlog razreza, UIO izdaje rješenje o razrezu u postupku ograničene provjere.

Član 90

(Okončanje postupka ograničene provjere)

Postupak ograničene provjere može se okončati pokretanjem kontrole ako UIO nema dovoljno osnova za donošenje razreza.

Član 91

(Posljedice razreza izvršenog u postupku ograničene provjere)

(1) Nakon što je utvrđen konačni razrez u okviru ograničene provjere, UIO ne može novim postupkom ograničene provjere vršiti novo utvrđivanje iste obaveze po indirektnom porezu za isti poreski period, ako je u postupku ograničene provjere za kasniji period utvrđeno da je prethodni razrez netačan. Postupak kontrole uvijek se može sprovesti za period za koji je izvršen konačni razrez u postupku ograničene provjere.

(2) Činjenice ili elementi koji određuju obaveze po osnovu indirektnog poreza koji poreski obveznik ili njegov zastupnik prihvataju ne može kasnije osporiti poreski obveznik, osim ako on ne podnese dokaze o činjeničnoj greški.

(3) UIO može donijeti propise i instrukcije za dalje regulisanje ograničenih provjera i njihovu primjenu.

GLAVA IV - POSTUPAK KONTROLE

Član 92

(Kontrola indirektnih poreza)

Svrha kontrole indirektnih poreza je da kontroliše poštovanje obaveza po osnovu indirektnih poreza i vrši ispravku stanja. Kontrola indirektnih poreza sastoji se od izvršavanja administrativnih poslova sa ciljem:

a) otkrivanja činjenica u vezi s indirektnim porezima koje su nepoznate UIO,

b) provjere pouzdanosti i tačnosti informacija koje je podnio obveznik indirektnih poreza,

c) dobijanja informacija koje se odnose na upravljanje indirektnim porezima u skladu s obavezama pružanja informacija i saradnje predviđenih ovim i drugim zakonima o indirektnim porezima,

d) vršenja provjere vrijednosti prava, primanja, prihoda, proizvoda, dobara, nepokretne imovine, firmi i sve druge imovine kada je to potrebno radi utvrđivanja poreskih obveza,

e) vršenja provjere ispunjavanja zahtjeva za dobijanje fiskalnih olakšica ili podsticaja, kao i za primjenu posebnih šema indirektnih poreza ili postupaka oporezivanja,

f) informisanja obveznika indirektnih poreza o njihovim dužnostima i pravima prilikom vršenja kontrole i kako da ih ispune,

g) utvrđivanja razreza indirektnog poreza kao rezultata kontrole indirektnog poreza,

h) obavještavanja i informisanja javnih uprava,

i) ispunjavanja bilo kojih drugih dužnosti utvrđenih u bilo kojem drugom zakonu o indirektnim porezima ili povjerenih od nadlažnih organa.

Član 93

(Ovlašćenja prilikom vršenja kontrole indirektnog oporezivanja)

(1) Kontrola indirektnih poreza vrši se provjerom knjiga, evidencija, spisa, faktura, vaučera, korespondencije od važnosti za indirektne poreze, računarskih baza podataka, programa, evidencija ili spisa koji se odnose na privredne djelatnosti, kao i provjerom dobara ili bilo kojih podataka koje bi UIO trebalo da zna ili koji bi bili potrebni za postupanje u skladu s obavezama plaćanja indirektnih poreza.

(2) Inspektorima UIO za indirektne poreze dozvoljen je ulazak u poslovne prostorije ili bilo koji drugi objekat ili mjesto gdje se obavljaju privredne djelatnosti, odnosno gdje se nalaze dobra ili bilo kakvi dokazi o njima. Ako je radi vršenja kontrole indirektnih poreza potrebno ući u privatne prostorije za stanovanje, primjenjuje se postupak iz člana 69. ovog zakona.

(3) Obveznici indirektnih poreza inspektorima indirektnih poreza pružaju neophodnu pomoć i saradnju tokom vršenja kontrole i stavljaju na raspolaganje sve tražene podatke. Lica koja su obavezna da plaćaju indirektne poreze a koja su pozvana od inspektora za indirektne poreze obavezna su da budu prisutna traženog dana ili u traženo vrijeme lično, ili da pošalju svog pravnog zastupnika. Izuzetno, ako postoji opravdan razlog, inspektori UIO za indirektne

poreze mogu da insistiraju da se obveznik indirektnih poreza pojavi lično, a ne njegov pravni zastupnik.

(4) Inspektori UIO smatraju se njegovim predstavnicima sa posebnim ovlašćenjima i na zahtjev obveznika svoj identitet dokazuju službenom legitimacijom.

(5) Organi javne uprave obavezni su da na zahtjev inspektora indirektnih poreza pruže pomoć i zaštitu u izvršavanju njihovih zadataka.

Član 94

(Vrste dokumenata)

(1) Kontrole indirektnog oporezivanja dokumentuju se obavještenjima, zabilješkama, pisanim izjavama i zapisnicima o kontroli.

(2) Zapisnik o kontroli je javna isprava koju sačinjavaju inspektori UIO u svrhu konstatovanja činjenica utvrđenih kontrolom indirektnih poreza.

(3) Zapisnikom o kontroli predlažu se neophodne ispravke stanja, indirektnih poreza ili se konstatuje njihova ispravnost.

Član 95

(Mjere obezbjeđenja u postupku kontrole)

(1) Mjere obezbjeđenja mogu se preduzeti u postupku kontrole da bi se spriječio nestanak, uništenje ili zamjena dokaza u vezi s utvrđivanjem poreske obaveze ili da se negira njihovo postojanje ili predstavljanje.

(2) Mjere uključuju pečaćenja, privremeno oduzimanje ili bilo koje drugo preuzimanje kontrole nad trgovačkom robom i drugim dobrima koja podliježu oporezivanju, knjigama, dokumentima, spisima, prostorijama ili računarskom opremom koja može sadržavati relevantne podatke.

(3) Mjere obezbjeđenja proporcionalne su navedenoj svrsi i vremenski ograničene, a one koje mogu prouzrokovati štetu koju je nemoguće ili teško popraviti ne preduzimaju se.

(4) Mjere obezbjeđenja preduzimaju se bez odlaganja, a UIO donosi zaključak o mjeri obezbjeđenja u roku od 15 radnih dana od dana njihovog donošenja, a ukidaju se ako okolnosti koje su prouzrokovale njihovo donošenje više ne postoje.

Član 96

(Pokretanje i obim postupka kontrole)

(1) Obveznik indirektnih poreza na početku postupka kontrole obavještava se nalogom za kontrolu o vrsti kontrole i obimu radnji, kao i o njegovim pravima i obavezama za vrijeme postupka.

(2) Postupak kontrole može biti djelimičan ili potpun.

(3) Postupci kontrole djelimični su kada su predmet provjere samo pojedine poslovne aktivnosti i činjenice bitne za oporezivanje.

(4) Kada je sačinjen razrez nakon djelimične kontrole, UIO ne može vršiti novu djelimičnu kontrolu za iste obaveze po osnovu indirektnih poreza i za isti period. Ako se kasnijom potpunom kontrolom ustanove nove činjenice ili okolnosti, može se vršiti obnova postupka razreza i za period koji je bio predmet djelimične kontrole.

Član 97

(Rok za vršenje radnji kontrole)

(1) Kontrola indirektnih poreza se vrši bez bilo kakvih odlaganja.

(2) Rokovi iz člana 60. ne odnose se na postupak kontrole indirektnih poreza. Postupak kontrole indirektnih poreza može se produžiti zbog objektivnih okolnosti odlukom direktora UIO.

Član 98

(Mjesto vršenja kontrole)

Kontrola indirektnih poreza može se vršiti kada to bude odgovaralo UIO u:

a) mjestu gdje obveznik ima mjesto boravka u svrhe indirektnih poreza, odnosno gdje njegov pravni zastupnik ima svoju kancelariju ili mjesto boravka,

b) mjestu gdje se poslovanje vrši djelimično ili u potpunosti,

c) mjestu gdje postoji bilo kakav dokaz obaveze po osnovu indirektnih poreza i

d) u objektima UIO.

Član 99

(Vrijeme vršenja kontrole)

Kada se kontrola indirektnih poreza vrši u prostorijama obveznika, poštuje se njegovo radno vrijeme, i kada je moguće, uz zajednički pristanak napravi se dogovor za drugi dan ili vrijeme. Ako to okolnosti nalažu, kontrola se može vršiti bilo kojeg dana i u bilo koje vrijeme.

Član 100

(Sadržaj zapisnika o kontroli)

Zapisnik o kontroli mora da sadrži:

a) mjesto i datum njegovog sačinjavanja,

b) ime, prezime ili naziv firme, identifikacioni broj i mjesto boravka u svrhe indirektnih poreza i iste podatke za zastupnika ako su radnje preduzete u njegovom prisustvu,

c) opis radnji, činjenice i dokaza obavljenih u postupku, a naročito činjenice bitne za izmjenu poreske obaveze, kao i pravni osnov,

d) ako se to može primijeniti, utvrđeno stanje u pogledu indirektnih poreza i predlog za vršenje razreza,

e) pouku o pravnom lijeku,

f) nalaz inspektora o postojanju prekršaja u vezi s indirektnim porezima i

g) bilo koje druge podatke koje utvrdi UIO.

Član 101

(Faze postupka nakon zapisnika o kontroli)

(1) Prije konačnog razreza, UIO dostavlja zapisnik kao predlog razreza obvezniku indirektnih poreza da bi dozvolio obvezniku da dostavi primjedbe.

(2) Obveznik indirektnih poreza ili njegov zastupnik imaju pravo da podnesu svoje primjedbe u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja zapisnika.

(3) Ako obveznik indirektnih poreza u utvrđenom roku ne iznese primjedbe na predlog razreza, predlog postaje konačan bez bilo koje druge radnje UIO. U tom slučaju, UIO donosi rješenje o razrezu dodatne poreske obaveze.

Član 102

(Rješenje o razrezu dodatne poreske obaveze)

(1) Rješenjem o razrezu utvrđuje se dodatna poreska obaveza poreskog obveznika za period obuhvaćen kontrolom, odnosno provjerom.

(2) Rješenje sadrži i nalog poreskom obvezniku da dodatnu poresku obavezu plati u ostavljenom roku.

DIO IV Ovlašćenja za izricanje sankcija

GLAVA I - PRINCIPI OVLAŠĆENjA ZA IZRICANjE SANKCIJA O PITANjIMA INDIREKTNOG OPOREZIVANjA

Član 103

(Principi ovlašćenja za izricanje sankcija)

(1) Ovlašćenje za izricanje sankcija o pitanjima indirektnog oporezivanja, uključujući i carinska pitanja, sprovodiće se u skladu sa principima koje propisuju ova pitanja i sa posebnim odredbama ovog zakona.

(2) Posebno će se primjenjivati principi zakonitosti, svrstavanja, odgovornosti, proporcionalnosti i nepodudaranja sa krivičnom odgovornošću i sankcijama za prekršaje po zakonima o indirektnim porezima.

(3) Odgovorno lice ne može za isto činjenje ili nečinjenje biti sankcionisano za prekršaj više od jednog propisa sankcija. U slučaju da činjenje ili nečinjenje može biti prekršaj više od jednog propisa sankcija, primjenjuje se propis za najveću sankciju.

(4) Propisi sankcija za indirektne poreze neće se primjenjivati retroaktivno, osim slučajeva u korist sankcionisanog lica.

Član 104

(Princip odgovornosti za prekršaje po osnovu indirektnih poreza)

(1) Obveznicima indirektnih poreza i subjektima navedenim u članu 18. ovog zakona izreći će se sankcija za prekršaje po osnovu indirektnih poreza kada su za njih odgovorni.

(2) Radnje ili propusti određeni zakonom kao prekršaji neće se smatrati takvim ako:

a) su ih učinila lica koja nisu zakonom ovlašćena za pitanja indirektnih poreza,

b) su nastali kao posljedica više sile,

c) su proizišli iz kolektivne odluke, za one koji su glasali protiv te odluke ili iz opravdanih razloga nisu prisustvovali sastanku kada je odluka donesena,

d) je obveznik indirektnog poreza postupio u skladu sa kriterijumom koji je UIO dao u pisanoj formi objavljivanjem ili obavještenjem i

e) su nastale greškom u informacionim programima obveznika indirektnog poreza kod UIO ili drugih lica koja su zadužena po zakonu o indirektnim porezima.

(3) Lica koja imaju obaveze indirektnih poreza koja dobrovoljno isprave stanje indirektnog poreza ili isprave nepravilne dokumente ili druge netačne informacije prethodno dostavljene UIO neće biti odgovorna.

Član 105

(Princip nepodudarnosti sankcija indirektnih poreza)

(1) Ako UIO smatra da prekršaj ima zakonsko obilježje krivičnog djela, proslijediće predmet tužiocu i obustaviti prekršajni postupak dok:

a) sud ne donese presudu,

b) sud ne odbije optužni akt ili

c) tužilac ne vrati predmet zbog nedovoljnog osnova.

(2) Presuda krivice spriječiće UIO u izricanju bilo koje upravne sankcije za prekršaj.

(3) Ako sud odluči da krivično djelo nije izvršeno, UIO će nastaviti prekršajni postupak sankcionisanja.

(4) Dostavljanje predmeta tužilaštvu obustaviće rok zastarjelosti koji će se nastaviti ako i kada se predmet vrati UIO.

(5) Sankcije koje proističu iz kršenja indirektnog poreza obuhvatiće zateznu kamatu i poseban trošak za zakašnjelo plaćanje kada su naplaćene u postupku prinudne naplate.

GLAVA II - OPŠTE ODREDBE U VEZI S PREKRŠAJIMA I SANKCIJAMA PO OSNOVU INDIREKTNOG POREZA

Član 106

(Odgovorna lica)

(1) Odgovorna lica su ona lica navedena u članu 18. ovog zakona koja čine radnje ili propuste koji su propisani kao prekršaji u ovom zakonu.

(2) Ona lica koja udruženo učestvuju u izvršenju istog prekršaja smatraće se pojedinačno i solidarno odgovornim za plaćanje sankcija.

Član 107

(Odgovorna lica i nasljednici sankcija indirektnih poreza)

(1) Pojedinačno i solidarno odgovornim smatraće se ona lica koja prouzrokuju ili aktivno sarađuju u bilo kojem kršenju zakona i propisa o indirektnim porezima i pravni sljednici bilo kojeg oblika reorganizovanja (vlasništvo, vođenje posla, udruživanje, spajanje, podjela, izdvajanje i sl.) za obaveze preuzete od pravnog prethodnika a koje su proistekle iz poslovanja. Odgovornost u prinudnoj naplati biće ograničena u skladu s odredbama propisanim u zakonu o prinudnoj naplati.

(2) Supsidijarno odgovornim licima smatraće se stvarni i pravni upravnici (predstavnici) pravnih lica ako:

a) nisu preduzeli odgovarajuće mjere koje su u njihovoj nadležnosti kako bi učinili da pravno lice poštuje obaveze indirektnih poreza,

b) su izričito ili prećutno odobrili nepoštovanje subordinatora, ili

c) su sklopili ugovore koji omogućavaju nepoštovanje.

(3) Postupak utvrđivanja i potraživanja pojedinačne i solidarne i supsidijarne odgovornosti biće propisano odredbama koje regulišu prinudnu naplatu.

(4) Sankcije indirektnih poreza ne prenose se na zakonske ili testamentarne nasljednike preminulog lica koje je učinilo prekršaje.

(5) Sankcije za prekršaje indirektnih poreza prenijeće se na nasljednike u skladu sa odredbama u članu 20. ovog zakona, kada su prekršaje učinili subjekti nad kojima je sproveden postupak likvidacije.

Član 108

(Pojam i vrste prekršaja indirektnih poreza)

(1) Prekršaji indirektnih poreza su radnje ili propusti koji su izvršeni namjerno ili iz nehata koji su kao takvi utvrđeni i sankcionisani u ovom ili bilo kojem drugom zakonu o indirektnim porezima.

(2) Prekršaji indirektnih poreza razvrstani su na lakše, teže i teške.

(3) Prekršaji u carinskoj oblasti propisaće se posebnim zakonom.

Član 109

(Procjena težine prekršaja indirektnih poreza)

(1) Prekršaji indirektnog poreza razvrstavaju se na lakše, teže i teške, u skladu sa odredbama članova od 115. do 122. ovog zakona.

(2) Ako je učinilac prekršaja jednom radnjom ili propustom, ili sa više radnji ili propusta učinio više prekršaja koji su razvrstani na lakše, teže i teške, u slučaju novčanog kažnjavanja za svaki prekršaj izreći će se kazna u granicama koje su za taj prekršaj određene.

(3) Prikrivanjem podataka smatra se:

a) nepodnošenje prijava indirektnih poreza,

b) podnošenje prijava indirektnih poreza koje sadrže činjenice ili radnje koje ne postoje ili su sa lažnim iznosima i

c) podnošenje prijava indirektnih poreza sa ukupnim ili djelimičnim propustom u radnjama, prihodu ili bilo kojim drugim podacima koji mogu izmijeniti iznos obaveze indirektnih poreza.

(4) Lažnim sredstvima smatraju se:

a) nepravilnosti u računovodstvu/knjigovodstvu i/ili u knjigama ili registrima utvrđenim u zakonu,

b) nepravilnosti su i sljedeće radnje koje nisu ograničene na navedeno:

1) nepoštovanje računovodstvenih principa, vođenja knjigovodstva ili knjiga ili registra koje je UIO propisao kao obavezujuće i/ili zakona koji propisuju ove obaveze,

2) primjenu računovodstva ili vođenje knjiga ili registra sa netačnim i neistinitim knjiženjima događaja i iznosa,

3) računovodstvo koje se ne vodi po principima sveobuhvatnosti, pojedinačnog iskazivanja i blagovremenog knjiženja izvršenih radnji,

4) računovodstvo sa nepouzdanim obračunom na način koji bi promijenio fiskalnu važnost ili značenje,

c) upotreba faktura, priznanica ili bilo kojih drugih dokumenata koji su lažni ili falsifikovani i

d) korišćenje "podmetnutih lica" (formalno ovlašćenih lica) sa njihovim pristankom ili bez pristanka, na način da prekršilac s namjerom da sakrije svoj identitet ostavlja utisak da je obaveza indirektnih poreza nastala od trećeg lica.

Član 110

(Vrste sankcija)

(1) Prekršaji indirektnih poreza sankcionišu se izricanjem novčanih kazni, a ako je utvrđeno u zakonu i propisima, i sporednim nenovčanim sankcijama.

(2) Novčane kazne mogu se sastojati od novčanih kazni u fiksnom iznosu ili proporcionalnih stopa.

(3) Nenovčane sankcije izriču se kada se smatra da novčana kazna nije proporcionalna učinjenom prekršaju. Nenovčana sankcija može se sastojati od gubitka prava sklapanja ugovora o snabdijevanju sa UIO, gubitka prava na subvencije po ovom zakonu, nastavka upotrebe odobrenih administrativnih povlastica i sve drugo zakonom propisano.

Član 111

(Kriterijumi za klasifikaciju sankcija)

(1) Sankcije indirektnih poreza razvrstavaće se u skladu sa sljedećim kriterijumima do mjere do koje se mogu primjenjivati:

a) ponavljanje prekršaja indirektnih poreza,

b) iznos neplaćenih indirektnih poreza,

c) osnovno nepoštovanje obaveza fakturisanja ili podnošenja dokumentacije i

d) ako obveznik ne stavi prigovor na dodatni razrez koji izvrši UIO.

(2) Kriterijumi iz stava (1) ovog člana mogu se primjenjivati istovremeno.

Član 112

(Umanjenje kazni)

(1) Obveznik indirektnih poreza dobiće umanjenje sankcije za 50% ako:

a) je u potpunosti iskazao svoje obaveze po zahtjevu, u potpunosti sarađivao u obračunavanju svojih dodatnih obaveza i nije sprečavao provjeru ni na koji način, uključujući i davanje lažnih podataka,

b) nije uložio žalbu na razrez indirektnih poreza,

c) je na vrijeme platio utvrđene obaveze indirektnih poreza.

Član 113

(Prestanak odgovornosti proistekle iz prekršaja indirektnih poreza)

(1) Odgovornosti za prekršaje indirektnih poreza ugasiće se u slučaju smrti lica koje je prekršilo propis indirektnih poreza ili istekom perioda od pet godina od dana kada je učinjen prekršaj.

(2) Zastarjelost za izricanje sankcija indirektnih poreza obustaviće se:

a) bilo kojom radnjom UIO sa ciljem izricanja sankcije ako je lice koje je učinilo prekršaj znalo za to ili bilo svjesno te radnje,

b) podnošenjem predmeta organu nadležnom za postupanje u krivičnim predmetima i

c) bilo kojom radnjom lica koje je učinilo prekršaj prema UIO, a u vezi sa krivičnim predmetom.

(3) Zastarjelost se proglašava po službenoj dužnosti

Član 114

(Prestanak sankcija)

(1) Sankcije indirektnih poreza ugasiće se:

a) plaćanjem ili poštovanjem,

b) zastarjelošću,

c) prebijanjem,

d) oprostom i

e) smrću svih lica koja su dužna da plate ili poštuju sankcije.

(2) Prinudna naplata sankcija izvršiće se u skladu s odredbama o prinudnoj naplati obaveza indirektnih poreza.

(3) Sankcije indirektnih poreza koje su plaćene bez osnova (bez obaveze za činjenje) smatraće se kao neosnovana plaćanja u smislu ovog zakona.

GLAVA III - KLASIFIKACIJA PREKRŠAJA I SANKCIJA INDIREKTNIH POREZA

Član 115

(Prekršaji zbog neplaćanja duga po osnovu indirektnih poreza)

(1) Prekršaj indirektnih poreza je cjelokupno ili djelimično nepoštovanje obaveze plaćanja obaveza po osnovu indirektnih poreza

u zakonu utvrđenim rokovima za svaki indirektni porez, osim ako plaćanje nije prilagođeno stanju kao što je propisano u članu 104. stav (3) ovog zakona.

(2) Osnovica za sankcije indirektnih poreza je neplaćeni iznos.

(3) Prekršaj iz stava (1) ovog člana može biti lakši, teži ili teški, u skladu sa sljedećim propisima:

a) lakši prekršaj - za neplaćene iznose do 1.000 KM

b) teži prekršaj - za neplaćene iznose veće od 1.000 KM

c) teški prekršaj bez obzira na visinu neplaćenog iznosa je ako:

1) postoji prikrivanje,

2) postoji upotreba lažnih sredstava i/ili lažnih ili falsifikovanih faktura ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije,

3) postoji nepravilnost u knjigovodstvu/računovodstvu koja pokazuje procenat veći za 10% od osnovice za sankciju.

(4) Kazne za prekršaje iz stava (1) ovog člana su sljedeće:

a) za lakši prekršaj iznos koji je jednak iznosu od 50% od neplaćenog iznosa,

b) za teži prekršaj iznos od 100% do 150% od neplaćenog iznosa i

c) za teški prekršaj iznos od 150% do 200% od neplaćenog iznosa.

(5) Procenat novčanih kazni razvrstava se u skladu s odredbama iz člana 111. ovog zakona.

Član 116

(Prekršaj zbog nepoštovanja obaveze podnošenja prijava indirektnih poreza ili dokumenata potrebnih za izvršenje razreza)

(1) Prekršaj indirektnih poreza je nepoštovanje obaveze podnošenja ispravnih i potpunih prijava ili dokumenata koji omogućavaju UIO da izvrši razrez duga po osnovu indirektnih poreza onih indirektnih poreza koji nisu naplaćeni u postupku samooporezivanja, uključujući sve one u vezi sa carinskim obavezama, osim ako obveznik indirektnih poreza nije prilagodio stanje kao što je propisano u članu 104. stav (3) ovog zakona.

(2) Osnovica za sankciju je:

a) iznos iz prijave u slučajevima kada prijava nije podnesena,

b) razlika između iznosa stvarnog razreza i iznosa koji bi proizišao iz podnesenih podataka.

(3) Prekršaj iz stava (1) ovog člana može biti lakši, teži ili teški, u skladu sa propisima u ovom članu:

a) lakši prekršaji - kada je osnovica za sankcije manja od 1.000 KM,

b) teži prekršaji - kada je osnovica za sankcije veća od 1.000 KM,

c) teški prekršaji - bez obzira na osnovicu za sankcije ako postoji:

1) prikrivanje,

2) upotreba lažnih sredstava i/ili lažnih ili falsifikovanih faktura ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije i

3) nepravilnost u knjigovodstvu/računovodstvu koja pokazuje procenat veći za 10% od osnovice za sankciju.

(4) Kazne za prekršaje iz stava (1) ovog člana su sljedeće:

a) za lakši prekršaj - iznos koji je jednak iznosu od 50% od osnovice za sankciju,

b) za teži prekršaj - iznos od 100% do 150% od osnovice za sankciju i

c) za teški prekršaj - iznos od 150% do 200% od osnovice za sankciju.

(5) Procenat novčanih kazni razvrstavaće se u skladu s odredbama iz člana 111. ovog zakona.

Član 117

(Prekršaj zbog nepropisnog sticanja povrata i /ili nadoknada)

(1) Prekršaj indirektnih poreza je nepropisno sticanje povrata proisteklih iz pravila za svaki indirektni porez.

(2) Osnovica za sankciju je nepropisno stečeni povrat.

(3) Prekršaj iz stava (1) ovog člana može biti:

a) lakši prekršaj - kada je osnovica za sankcije manja od 1.000 KM,

b) teži prekršaj - kada je osnovica za sankcije veća od 1.000 KM i

c) teški prekršaj - bez obzira na osnovicu za sankcije ako postoji:

1) prikrivanje,

2) upotreba lažnih sredstava i/ili lažnih ili falsifikovanih faktura, ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije i

3) nepravilnost u knjigovodstvu/računovodstvu koja pokazuje procenat veći od 10% od osnovice za sankciju.

(4) Kazne za prekršaj iz stava (1) ovog člana su sljedeće:

a) za lakši prekršaj - iznos koji je jednak iznosu od 50% od osnovice za sankciju,

b) za teži prekršaj - iznos od 100% do 150% od osnovice za sankciju i

c) za teški prekršaj - iznos od 150% do 200% od osnovice za sankciju.

(5) Procenat novčanih kazni razvrstavaće se u skladu s odredbama člana 111. ovog zakona.

Član 118

(Prekršaj zbog nepropisnog zahtjeva za povrate, nadoknade, olakšice ili fiskalne podsticaje)

(1) Prekršaj indireknih poreza je nepropisno podnošenje zahtjeva za povrate, proistekle iz propisa za svaki indirektni porez izostavljanjem bitnih podataka ili unošenjem lažnih podataka u prijave, obavještenja ili zahtjeve, čak i u slučajevima kad povrat nije izvršen. Prekršaj iz ovog stava smatra se težim, a osnovica za sankciju je nepropisno traženi iznos. Kazna za prekršaj iz ovog stava je iznos od 50% od osnovice za sankciju.

(2) Prekršaj indirektnih poreza je nepropisno podnošenje zahtjeva za fiskalne olakšice ili podsticaje izostavljanjem bitnih podataka ili unošenjem lažnih podataka, osim ako nepropisan zahtjev čini prekršaj iz čl. 115, 116. ili 119. ovog zakona ili stava (1) ovog člana. Ovakvo ponašanje sankcioniše se u fiksnom iznosu od 1.000 KM.

Član 119

(Prekršaj zbog podnošenja netačnih podataka

u prijavama indirektnih poreza i ispravama)

(1) Prekršaj indirektnih poreza je podnošenje prijava indirektnih poreza ili carinskih isprava koje sadrže nepotpune, netačne ili lažne podatke.

(2) Ako prekršaj iz stava (1) ovog člana ne prouzrokuje ekonomsku štetu UIO ili ne nametne ekonomski rizik javnim prihodima, sankcija će biti teža i propisuje se u fiksnom iznosu od 1.000 KM.

(3) Ako prekršaj iz stava (1) ovog člana prouzrokuje ekonomsku štetu UIO ili nametne ekonomski rizik javnim prihodima, smatraće se teškim prekršajem.

(4) Osnovica sankcije biće iznos prouzrokovane ekonomske štete.

(5) Kazna za prekršaj iz stava (3) ovog člana je iznos od 150% do 200% od osnovice za sankciju.

(6) Procenat novčane kazne razvrstaće se u skladu s odredbama iz člana 111. ovog zakona.

Član 120

(Prekršaj zbog neblagovremenog podnošenja prijava indirektnih poreza ili isprava)

(1) Prekršaj indirektnih poreza je nepodnošenje prijava indirektnih poreza ili isprava u zakonom propisanom roku za svaki indirektni porez.

(2) Ako prekršajem iz stava (1) ovog člana nije učinjena ekonomska šteta UIO, prekršaj se smatra lakšim i kazna se propisuje u fiksnom iznosom od 500 KM.

(3) Ako je prekršajem iz stava (1) ovog člana učinjena ekonomska šteta za UIO ili ekonomski rizik javnim prihodima, prekršaj se smatra težim i kazna se propisuje u fiksnom iznosu od 1.000 KM.

Član 121

(Prekršaj zbog otpora, opstrukcija, izgovora ili odbijanja prema radnjama UIO)

(1) Teški prekršaj indirektnih poreza je otpor, opstrukcija ili neopravdani izgovor ili odbijanje poštovanja radnji UIO.

(2) Teškim prekršajem navedenim u stavu (1) ovog člana smatra se da je obveznik indirektnih poreza izvršio bilo koju radnju ili propust da bi odgodio, spriječio ili ometao bilo koju radnju UIO, a u vezi sa poštovanjem obaveza indirektnih poreza.

(3) Otporom, opstrukcijom, neopravdanim izgovorom ili odbijanjem poštovanja radnji smatra se:

a) neolakšavanje provjere dokumenata, izvještaja, evidencija, knjiga, registara, spisa, faktura, vaučera, glavnih ili sporednih računovodstvenih stavki, informatičkog programa i datoteke, sistema rada i kontrole i svakog drugog podatka koji je značajan za indirektni porez,

b) neodazivanje na propisno dostavljene pozive,

c) nepojavljivanje, osim ako je propisno dokazana viša sila, na mjesto ili u vrijeme navedeno u pozivu obvezniku indirektnih poreza,

d) odbijanje ili neosnovano ometanje ovlašćenih službenika UIO prilikom ulaska, boravka ili provjere prostorija, mašinerije, instalacija i radnji u vezi sa obavezama indirektnih poreza,

e) bilo koja vrsta pritiska, sile, prinude ili nepropisnog uticaja na službenikeUIO,

f) bilo koje kršenje mjera obezbjeđenja koje je uveo UIO i

g) sve ostalo utvrđeno zakonom ili može biti utvrđeno.

(4) Kazna za prekršaj iz stava (1) ovog člana iznosi 2% od prethodnog godišnjeg prometa prekršioca sa minimumom od 10.000 KM i maksimumom od 500.000 KM.

Član 122

(Drugi prekršaji indirektnih poreza)

(1) Lakšim prekršajima indirektnih poreza smatra se nepoštovanje obaveza:

a) u smislu informisanja UIO o adresi sjedišta ili promjeni adrese sjedišta i

b) u vezi sa upotrebom identifikacionog broja ili bilo kojeg drugog broja ili šifre propisane zakonon o indirektnim porezima ili carinama.

(2) Težim prekršajima indirektnih poreza smatra se:

a) nepoštovanje obaveza knjigovodstva i računovodstva,

b) nepoštovanje obaveza pravljenja i izdavanja faktura ili drugih dokumenata za transakcije,

c) nepoštovanje obaveza dostavljanja informacija traženih od UIO,

d) nepoštovanje obaveza čuvanja tajnosti onih koji zadržavaju porez ili onih koji su dužni da izvrše plaćanje u ratama (na račun) kao što je utvrđeno u članu 52. ovog zakona i

e) bilo koji lakši prekršaj učinjen više od dva puta.

(3) Bilo koji prekršaj iz stava (2) ovog člana koji uključuje prikrivanje, upotrebu lažnih sredstava i/ili upotrebu lažnih ili falsifikovanih faktura ili drugih dokumenata koji se moraju izdavati kao dokumentacija za transakcije ili je učinjen više od dva puta smatra se teškim prekršajem.

(4) Kazne za prekršaje iz st. (1), (2) i (3) ovog člana su sljedeće:

a) za lakši prekršaj - fiksni iznos od 500 KM,

b) za teži prekršaj - fiksni iznos od 1.000 KM i

c) za teški prekršaj - fiksni iznos od 1.500 KM.

GLAVA IV - POSTUPAK SANKCIONISANjA U VEZI SA PITANjIMA INDIREKTNIH POREZA

Član 123

(Propisi postupka sankcionisanja u vezi sa pitanjima indirektnih poreza)

Postupak sankcionisanja u vezi sa pitanjima indirektnih poreza propisuje se posebnim pravilima utvrđenim u ovom poglavlju i podzakonskim aktima koji se mogu donijeti za njihovu primjenu

Član 124

(Postupak izricanja sankcija)

(1) Postupak sankcionisanja u vezi sa pitanjima indirektnih poreza radi zaštite prava lica koje ima obaveze indirektnih poreza odvojen je od postupka upravljanja indirektnim porezima i propisan je u Dijelu IV ovog zakona, osim ako lice koje ima obaveze indirektnih poreza odustane od tog prava. U tom slučaju i jedan i drugi postupak mogu se istovremeno sprovoditi.

(2) U slučaju da je lice koje ima obaveze indirektnih poreza odustalo od odvojenog postupka, sva pitanja u vezi sa prekršajima analiziraju se u odgovarajućem postupku upravljanja indirektnim porezima, kao što je propisano podzakonskim aktima.

(3) Odustajanje od odvojenog postupka propisuje se podzakonskim aktima.

(4) Obavještenja u postupku sankcionisanja dostavljaju se obveznicima indirektnih poreza, kao što je propisano u čl. od 64. do 68. ovog zakona.

Član 125

(Pokretanje postupka sankcionisanja)

(1) Postupak sankcionisanja u vezi sa pitanjima indirektnih poreza pokreće se po službenoj dužnosti dostavljanjem rješenja nadležnog organa počiniocu prekršaja.

(2) Postupci sankcionisanja koji su pokrenuti kao posljedica postupka pokrenutog ispravom ili postupka provjere podataka, provjera ili kontrola ne mogu se pokrenuti u predmetima ovih postupaka ako je istekao period od tri mjeseca od uručenja dokumenta o razrezu ili rješenja počiniocu prekršaja.

Član 126

(Sprovođenje postupka sankcionisanja)

(1) U periodu ispitivanja u toku postupka sankcionisanja primjenjuju se posebna pravila koja se odnose na radnje indirektnih poreza i postupaka propisanih u članu 60. ovog zakona.

(2) Podaci, dokazi ili okolnosti koji se koriste ili su dobijeni u bilo kojim postupcima upravljanja indirektnim porezima propisanim u

Dijelu III ovog zakona i koji će se razmatrati u postupku sankcionisanja cijene se zajedno prije predloga rješenja o izricanju sankcije.

(3) U sprovođenju postupka sankcionisanja mogu se preduzeti bilo koje mjere obezbjeđenja u skladu sa odredbama iz člana 105. ovog zakona.

(4) Kada su faze postupka završene izrađuje se predlog rješenja koje sadrži sljedeće:

a) činjenice,

b) pravne kvalifikacije činjenica,

c) vrste prekršaja koji se činjenicama mogu ustanoviti ili ako je određeno nepostojanje prekršaja ili odgovornosti i

d) predložene sankcije sa primijenjenim kriterijumom za određivanje i zakonskim osnovom.

(5) Predlog rješenja uručuje se licu koje je učinilo prekršaj i koje ima pravo da u roku od 15 dana dostavi odgovarajuće dokaze i činjenice i ostale dokumente koji mu idu u prilog.

Član 127

(Okončanje postupka sankcionisanja)

(1) Postupak sankcionisanja može se okončati rješenjem ili istekom vremena.

(2) Postupak sankcionisanja okončava se u roku od šest mjeseci od dana uručenja obavještenja o pokretanju postupka licu koje je učinilo prekršaj. Postupak se smatra okončanim onog dana kada je uručeno rješenje licu koje je učinilo prekršaj. Pravila navedena u stavu (2) iz člana 65. ovog zakona primjenjuju se za donošenje rješenja i računanje rokova.

(3) Rješenje o izricanju sankcije treba da sadrži:

a) utvrđene činjenice,

b) ocjenu dokaza,

c) kvalifikaciju učinjenog prekršaja indirektnih poreza,

d) identifikaciju počinioca prekršaja,

e) odmjeravanje visine izrečene kazne sa primijenjenim kriterijumom za određivanje ili umanjenja ako se mogu primijeniti,

f) nepostojanja prekršaja ili odgovornosti ako se to utvrdi.

(4) Istek roka utvrđenog u stavu (2) ovog člana bez donošenja rješenja dovodi do obustavavljanja postupka. Obustavljanje postupka proglašava se po službenoj dužnosti ili na zahtjev počinioca prekršaja i ima za posljedicu okončanje predmeta i zabranu UIO da pokrene bilo koji novi postupak sankcionisanja za isti prekršaj.

(5) Organi nadležni za izricanje sankcija su ovlašćene organizacione jedinice UIO.

Član 128

(Pravni lijekovi protiv rješenja o izrečenoj sankciji)

(1) Protiv rješenja o izrečenoj sankciji može se podnijeti žalba samostalno u skladu sa odredbama ovog zakona. U slučajevima kada lice koje ima obaveze indirektnih poreza takođe podnese žalbu protiv duga po osnovu indirektnog poreza, žalbe se sjedinjuju.

(2) Organ nadležan za odlučivanje po žalbama razmatra sankciju bez obaveze za bilo kakvo umanjenje izrečene sankcije koja je obračunata u skladu sa odredbama 112. ovog zakona.

(3) Podnošenje žalbe protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje, niti obustavlja obračunavanje zatezne kamate.

DIO V Pregled upravnih radnji UIO

GLAVA I - OPŠTE ODREDBE

Član 129

(Ovlašćenje UIO u postupcima po pravnim lijekovima)

UIO je ovlašćen za odlučivanje u postupcima po pravnim lijekovima u vezi sa pitanjima indirektnih poreza uključujući i carinska pitanja.

Član 130

(Mjesna nadležnost UIO u postupcima po pravnim lijekovima)

Osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom, za odlučivanje u postupcima indirektnog oporezivanja nadležna je organizaciona jedinica UIO na čijoj teritoriji je poreski obveznik registrovan ili je morao biti registrovan.

Član 131

(Pravni lijekovi)

(1) Rješenja UIO u vezi sa indirektnim porezima i mjerama izricanja sankcija mogu se izmijeniti u skladu sa odredbama ove glave putem:

a) žalbi,

b) vanrednih pravnih lijekova.

(2) Drugostepeno rješenje UIO potvrđeno odlukama nadležnog suda ne može se izmijeniti u postupcima po pravnim lijekovima.

Član 132

(Ovlašćenje za postupanje u postupcima po pravnim lijekovima)

U postupcima po pravnim lijekovima primjenjuju se pravila o pravnoj legitimaciji i zastupanju propisana u čl. od 24. do 27. ovog zakona.

Član 133

(Uručenje rješenja po pravnim lijekovima)

Uručenje rješenja UIO u postupcima po pravnim lijekovima obavlja se na način propisan u čl. od 64. do 68. ovog zakona.

Član 134

(Rokovi za donošenje rješenja po pravnim lijekovima)

UIO donosi rješenje u postupku po pravnim lijekovima u roku propisanom u sljedećim članovima i to rješenje dostavlja zainteresovanim licima.

Član 135

(Rješenja po pravnim lijekovima)

Rješenja u postupcima po pravnim lijekovima moraju biti zasnovana na činjenicama i zakonu u skladu s kojim je dato rješenje doneseno.

GLAVA II - ŽALBA

Član 136

(Podnošenje žalbi)

Protiv svakog prvostepenog rješenja koje donese UIO ili radnji koje utiču na pravni status lica, izuzev razreza koji su sačinjeni umjesto poreskih prijava indirektnih poreza koje nisu dostavljene u zakonom ostavljenom roku, može se podnijeti žalba u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja, osim ako ovim ili bilo kojim drugim zakonom koji se odnosi na indirektne poreze nije drugačije propisano.

Član 137

(Posljedice žalbi)

(1) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

(2) Izuzetno od prethodnog stava, izvršenje rješenja može se odgoditi ako poreski obveznik podnese odgovarajuće garancije kojim se obezbjeđuje plaćanje obaveza po osnovu indirektnih poreza.

(3) Ukoliko tokom žalbenog postupka garancija prestane biti punovažna, ili ne pokriva više cjelokupni iznos obaveze koja je predmet žalbe, podnosilac žalbe će, na zahtjev UIO, u roku od 10 radnih dana podnijeti novu ili dodatnu garanciju. Rješenje se izvršava odmah ako podnosilac žalbe ne dostavi traženu garanciju.

(4) Garancije se vraćaju ili oslobađaju tek nakon što nadležni organ koji odlučuje o žalbi poreskog obveznika datu obavezu poništi, ili nakon što je obaveza u potpunosti plaćena uključujući i sve kamate, troškove i novčane kazne koje su proistekle kao posljedica proteka vremena ili zbog prinudnih mjera preduzetih sa ciljem izmirenja obaveze po indirektnim porezima.

(5) Vrste garancija koje se prihvataju u smislu odgađanja izvršenja rješenja su one koje su navedene u članu 47. ovog zakona za odobrenje odgode plaćanja.

Član 138

(Rad prvostepenog organa po žalbi)

(1) Poreski obveznik podnosi žalbu prvostepenom organu koji je donio rješenje.

(2) Prvostepenu odluku po žalbi donosi prvostepeni organ UIO koji je donio rješenje, u roku od mjesec dana od dana podnošenja žalbe. Prvostepeni organ donosi novo rješenje koje se podnosiocu žalbe uručuje u skladu sa odredbama čl. od 64. do 68. ovog zakona koje se odnose na uručivanje dokumenata.

Član 139

(Rješavanje drugostepenog organa po žalbi)

(1) Protiv rješenja koje je donio prvostepeni organ po žalbi, poreski obveznik ima pravo žalbe drugostepenom organu.

(2) Direktor UIO odlučuje po žalbi u drugoj upravnoj instanci, koji rješenje donosi i dostavlja u roku od tri mjeseca od dana prijema žalbe.

(3) Rješenje drugostepenog organa po žalbi je konačni upravni akt.

Član 140

(Upravni spor)

(1) Protiv rješenja drugostepenog organa može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

(2) Pravo na pokretanje upravnog spora kod Upravnog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine imaju ona lica, obveznici indirektnih poreza, čija su prava ili interesi direktno ugroženi rješenjima drugostepenog organa.

(3) Upravni spor kod Upravnog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine pokreće se, ako nije drugačije propisano posebnim zakonom, u roku od mjesec dana od dana nakon uručenja dokumenta, koji je konačni upravni akt, zainteresovanoj strani.

(4) Pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja, osim ako obveznik indirektnog poreza podnese odgovarajuće garancije koje će obezbijediti plaćanje obaveza po osnovu indirektnih poreza. Garancije za odgođena plaćanja propisane u članu 47. ovog zakona smatraju se odgovarajućim za odgađanje izvršenja osporenog rješenja..

GLAVA III - VANREDNI PRAVNI LIJEKOVI

Član 141

(Posebni postupci ocjenjivanja)

Posebni postupci ocjenjivanja su:

a) pregled radnji koje su ništave,

b) ispravka greške,

c) povrat neosnovanih plaćanja i

d) opoziv radnji.

Član 142

(Ništavost)

(1) Direktor UIO oglasiće apsolutno ništavim rješenje ako:

a) je rješenje donio stvarnonenadležan organ,

b) bi izvršenje rješenja moglo prouzrokovati neko djelo kažnjivo po krivičnom zakonu,

c) izvršenje rješenja uopšte nije moguće,

d) ako je rješenje doneseno bez poštovanja zakonske procedure za donošenje takvog rješenja,

e) se rješenjem krše osnovna prava i slobode,

f) je utvrđeno bilo kojim zakonom na državnom nivou .

(2) Postupak za oglašavanje rješenja ništavim pokreće:

a) organ koji je donio rješenje,

b) nadređeni organa koji je donio rješenje,

c) na zahtjev stranke.

(3) Rješenje iz stava (1) ovog člana donosi se i o njemu se stranka obavještava u roku od šest mjeseci od dana kada je stranka podnijela zahtjev za oglašavanje rješenja ništavim, ili od dana kada je UIO, po službenoj dužnosti, zainteresovanoj strani uručio odluku o pokretanju postupka.

(4) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega stranka može pokrenuti upravni spor.

Član 143

(Ispravka greške ili činjenica)

(1) UIO može u svakom momentu ispraviti, po službenoj dužnosti ili na zahtjev legitimne stranke, svaku grešku u imenima ili brojevima, pisanju ili računanju, kao i druge očigledne netačnosti u odluci, ako od donošenja rješenja nije proteklo više od pet godina.

(2) Rješenje o ispravci donosi isti organ koji je donio rješenje koja sadrži greške, u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva legitimne stranke, ili od dana kada je odluka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti uručena zainteresovanoj strani.

(3) Rješenje legitimnoj stranci uručuje se u skladu sa odredbama čl. od 64. do 68. ovog zakona koji se odnosi na uručivanje dokumenata.

(4) Obveznik indirektnih poreza ima pravo podnošenja žalbe drugostepenom organu protiv rješenja koje je donio prvostepeni organ.

Član 144

(Povrati neosnovanih plaćanja)

(1) Obveznici indirektnih poreza i njihovi nasljednici imaju pravo povrata neosnovano plaćenog iznosa uplaćenog UIO, uz zakonsku kamatu, ako nije proteklo više od pet godina od uplate neosnovanog iznosa.

(2) Postupak se pokreće po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke u sljedećim slučajevima kada je:

a) uplata indirektnog poreza, duga ili novčane kazne duplo uplaćena,

b) plaćeni iznos veći od iznosa duga,

c) uplata izvršena nakon što je nastupila zastarjelost i

d) to utvrđeno propisima o indirektnim porezima.

(3) Na rješenje doneseno u ovom postupku može se uložiti žalba.

(4) Rješenje o povratu neosnovanih plaćanja donosi se i dostavlja u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva ili od dana uručenja odluke o pokretanju postupka po službenoj dužnosti zainteresovanoj strani.

Član 145

(Opoziv radnji)

(1) UIO opoziva vlastite upravne radnje u korist poreskog obveznika, ako se:

a) njima očigledno krši zakon,

b) ustanovi da je tokom postupka zainteresovana stranka izgubila mogućnost odbrane.

(2) Opoziv se može izvršiti samo ako nije prošlo više od pet godina od dana obavještavanja o upravnim radnjama.

(3) Opoziv se uvijek vrši po službenoj dužnosti, a nadležni organ koji donosi rješenje ne može biti isti onaj organ koji je izvršio upravne radnje koje su predmet opoziva.

(4) Rješenje se donosi u roku od šest mjeseci od dana obavještavanja o pokretanju postupka i dostavlja se zainteresovanoj strani.

(5) Na rješenje o opozivu ne može se izjaviti žalba u upravnom postupku.

DIO VI Dodatne odredbe

Član 146

(Pojedinačna i solidarna odgovornost entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i drugih upravnih organa)

Entiteti, Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i svi drugi upravni organi koji imaju pravne ili ekonomske interese u bilo kojim radnjama koje sprovode entiteti koje daju osnov za obaveze indirektnih poreza, pojedinačno i solidarno odgovorni su za plaćanje obaveza po osnovu indirektnih poreza proporcionalno njihovom učešću u poslovima.

Član 147

(Stečajni postupak)

Primjena odredaba iz člana 44. ovog zakona uvijek se prilagođava eventualnim izmjenama zakonskih propisa o stečaju kada do njih dođe.

Član 148

(Utvrđivanje građanske odgovornosti kao rezultat krivičnih djela protiv UIO)

(1) U radnjama koje imaju obilježja krivičnih djela protiv UIO građanska odgovornost obuhvatiće neplaćeni dug, uključujući kamate, naknadne terete i troškove i naplaćuje se prinudnim putem.

(2) Kada se donese presuda, nadležni sud šalje primjerak presude UIO, uz zahtjev da naplati cijeli iznos neplaćenog duga. Isto se primjenjuje kada je sud donio odluku o privremenom izvršenju presude.

(3) UIO obavještava sud o rezultatu naplate neplaćenog duga.

DIO VII Završne odredbe

Član 149

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".